

Zrinyi:

Dolgozz, harcolj
a hazáért önként,
önzetlenül

MURAKÖZ

Csáktornya,
1941. november 13.

Előfizetési ár:
félévre 4.10 P.

Szerkesztőség: Árpád-utca 11.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-ter 13.

Felelős szerkesztő: Dr. SZABAD LAJOS

Politikai hetilap.
Megjelenik csütörtökön.

A magyar kulturáért! Za magjarsku kulturu!

Hóman Bálint vallás- és közoktatásiügyi miniszter a kultuszlárcsa költségvetésének képviselőházi tárgyalásán nagy beszédet mondott.

Beszéde elején néhány nagyfajosságú összehasonlító számadatra hívta fel a Ház figyelmét. A jövő évi költségvetés kulturális kiadásainak növekedése 56 százalékkal több a tavalyi kiadáshoz képest. A kiadások emelkedésének oka elsősorban az ország terület-gyapardásában keresendő, valamint az alkalmazott tisztviselők létszámának emelkedésében és a fizetések emelkedésében. A kultuszlárcsa alkalmazottainak száma 20.700-ról 30.000-re emelkedett. Ehhez a számhoz hozzá kell még venni a 13.000 tanárt és tanítót, valamint 2000 lelkészt, akik részben a kultuszminisztériumtól kapják javadalmazásukat.

Eznek következtében — folytatta a kultuszminiszter — megállapíthatom, hogy az értelmiségi munkanélküliség jóformán megszűnt. Ma mindössze 1393 álláskeresőt tartunk nyilván, de ezeknek elhelyezése is folyamatban van.

A kultuszlárcsa keretében a tanárok és tanítók helyzetén a lehetőségekhez mérten segíteni akar.

Jövő évtől kezdődőleg a középiskolai tanárok három éves szolgálat után bejutnak a kilencedik fizetési osztályba. Próbaszolgálatos tanár és tanító a jövőben nem működik.

Hasonló kérdés a lelkészek kongruájának kérdése is. Az erdélyi lelkészek kongrua kérdésével revízió alá vette és legkésőbb februárig igazságos és a magyarság számára teljesen kielégítő helyzetet teremt ezen a téren. Rámutatott ezután, hogy a költségvetésben gondoltak a tanári tanítói és a szörványvidékeken működő tanítók támogatására és erre a célra 1,8 millió pengőt irányzott elő, a szörványvidékek iskoláira pedig 1 millió pengőt.

Ezután általános figyelem közben a főiskolai diákság szociális helyzetéről beszélt a kultuszminiszter. A múlt évben a hazai egyetemekre 11.000 diák iratkozott be, akik közül 9000-en részesültek tandíjkezelvényben, majdnem ezren tandíjsegélyben, több mint ötvenen egyéb segélyben. Az ország különböző városaiban működő internátusokban 5536 helyet biztosítottak a rászoruló diákok ré-

Hóman Bálint. Miniszter za veru i škole, je v orsačkoj hiži, pre respravi stroškovnika za kulturu držal velkoga govora.

Na početku svojega govora je prespodobil neštore brojke koje su od velke važnosti. Stroškovnik za kulturu za dojučer leto je zrasel za 56% proti lanijskom letu. Kaj so se stroški povekali, to najpredi zide stoga, kaj se i orsag povekal, onda dale stoga, kaj je ve treba puno već naučitelov i činovnikov, a te imaju i vekše plaće. Činovniki školskog ministarstva so se povekali od 20.700 na 30.000 peršon. K tomu treba prebroiti još 43.000 profesore i naučitele i 2000 duhovnikov, koji v većem delu od toga ministarstva dobiju svoje plaće.

Stoga — veli dale ministar škol — morem reči, da inteligentni ljudi ne su ostali prez posla.

Denes imamo se skup 1393 ljudi, koji iščeju posla, ali i te bomo zmostili.

Profesoram i naučitelam je treba po mogućnosti pomoći.

Drugo leto bodo profesori srednjih škol, potli tri letne službe došli v deveti razred plaće. Za dalnje vreme profesori i naučители nabodo probu služili.

Ran takše pitanje je pomoć duhovnikam. V Erdélyu se već pregledavle, kak stojiju dohovniki i najkesne do februara se bo njihova stvar po pravici vredila tak, kaj bo magjarsstvo zadovoljno. Dale veli, kaj se brigaju i za naučitele na pustaram i za one, de ga malo dece. Za to je v račun zeto 1,8 milion pengő, a za te naučitele 1 milion pengő.

Za tem je ministar pod velkom pažnjom dale govoril za deake visokih škol. Lanijsko leto je v visoke škole bilo zapisanih 14.000 deakov, od kojih so 9000 dobili falešu školarinu, do skorom 1000 pomoć pre školarimi, a do 5000 druge pomoći. V varašima po orsagu, po internatima su 5536 mesta zasigurani za one deaka, kojim je to potrebno.

Za kratko vreme bodo posvetili v Budapeštu deačke dome, koji bodo nosili ime Teleki Pal i Gömbös Gyula.

Država daje prek 4 milion pengő za potporu deakam. Vlada se briga, kaj se bodo postavile i narodnosne škole, za onu decu, koja su strajjskoga jezika, tak isto i srednje škole. Tu se bodo deca vučila po meterinskom jeziku, ali verno magjarskoj državi.

Zatim je ministar predložil, kak se država briga, kaj bodo deca školana po materinskom jeziku v narodnoj i srednoj školi. Za ve

Moszkva segitségért küldte Litvinovot Washingtonba

Moskva je poslala Litvinova po pomoć v Ameriku

Litvinov, az új amerikai szovjetnagykövét amerikai segítségért siel Washingtonba. Sztalin egy vadászszázalóval kíván segítségül, ezenkívül egy amerikai hadtestet a Szovjetunió európai részébe és egy másikat Északafrikába.

A német csapatok egyébként Tichvin elfoglalása után Arhangelszk felé törnek.

Litvinov, novi sovjetski zastupnik v Ameriki, požuril se za pomoć v Washington (glavni varaš Amerike). Stalin prosi jeden bataljon lovcov za pomoć, a zvun toga jeden kor za evropsku frontu, a jeden kor v severnu Afriku.

Nemške trupe ideju, ve da su zavzele varaša Tichvin, proti varašu Arhangelsk.

Ujabb sikeres német légitámadások a szovjet arcvonal ellen

Nemci su pak napravili dobre zračne napadaje na sovjetsku frontu

A Német Távirati Iroda jelentése szerint a német harcrepülőök nagyerejű támadást intéztek az egész szovjet-arcvonal ellen. A déli szakaszon 11 vonatot és 140 vasuti kocsit romboltak szét.

Moszkvát és Gorkijt is súlyos légitámadások érték. Moszkvában két pályaudvar, Gorkijban a hajógyár gvulladt ki és szenvedett súlyos károkat.

Kak nam Magjarska Telefarska Kancelarija (M. T. I.) javlja, nemški laborski avioni su napravili velki napadaj na sovjetsku frontu. Na južnoj fronti su poništili 11 cugov i 140 železničkih kol.

Na varaše Moskva i Gorkij su napravili teške napadaje z zračnimi bombami. V Moskvi su se vuigali dva banhoi, a v Gorkij-u fabrika, de se ladje delaju i čuda kvara se pripetilo.

A finn válasz arcucsapása a hivatalos amerikai köröknek

S finskim odgovoru su plusnuli amerikanske službene partije

A német külügyminisztérium sajtóértekezletet hívott össze, amelyen felolvasták a finn választ a külföldi sajtó képviselői előtt és kijelentették, hogy a választ visszatartja az amerikai fenyegetéseket, nem téveszti hatásait az Egyesült Államokban. Meg kell értenie az amerikai népek, hogy ez arcutúte a hivatalos amerikai köröknek.

Nemško ministerstvo vunjskih poslov je pozvalo novinare na sešiju, i tam su prečitali odgovor fincov pred zastupnikim stranjske štampe. Zjavili su, da je te pravi odgovor odvrnul se amerikanske grožnje. To si bodo zapamtili v Ameriki. Američki narodi moraju razmeti, da je te odgovor pluska za američke službene stranjke.

szére. A köztétjövöben avatják fel Budapestten a Teleki Pál és Gömbös Gyula diákköthont.

Az állam több mint 4 millió pengőt fordít diákszociális célokra. Ezen a téren az irányított szempont a szegénysorsu és tehetséges magyar gyermekek támogatása. Figyelmeztetett a miniszter, hogy e kérdésnél figyelembe kell venni az állam teherbíró képességét.

Rátérve a nemzetiségi iskolák helyzetére, megemlítette Hóman miniszter, hogy megnagvobbodott országunk 14 és félmillió lelket kitevő lakosságából mintegy 11 millió a magyar. Természetes tehát, hogy a közel 20 százaléknyi nemzetiségi lakosság kulturális szükségleteiről az állam fokozott mértékben gondoskodik.

— A magyar állam álláspontja a nemzetiségi iskolák kérdésében — mondotta Hóman miniszter — tiszta és világos. Megfelel évszázados politikánk alapelveinek. Magyarországon a nemzetiségek szabadon használhatják anyanyelvüket és fejlesztik helyi kulturáikat. A hazai nemzetiségek érzik az állam támogatás kezét.

A kormány gondoskodik megfelelő nemzetiségi iskolákról, ahol az idegennyelvű gyermekeket anyanyelvükön, de államhű szellemben nevelik.

Ismertette ezután a kultuszminiszter, hogy az állam gondoskodik a nemzetiségek anyanyelvén történeti népi iskolai oktatásról és a középfokú oktatásáról is. Jelenleg 58 nem magyarnyelvű középfokú iskola működik az országban, ezek egytől-egyik állami támogatásban részesülnek.

A szórványos magyarok nevelésügyének kérdésében kijelentette a miniszter, gondoskodás történik, hogy egyetlen magyar gyermek se legyen kénytelen nem magyarnyelvű iskolába járni. A múltban sokszor előfordult, hogy az alacsonyabb műveltségű népcsoportok elnemzetellenítették közükük került magyarokat. Gondoskodás történik, hogy a szórványvidékeken internátusok álljanak rendelkezésre és az összes felkutatott szórványgyermeknek nevelésének ügye rendezve legyen.

Kijelentette, szeretné, ha a magyar keresztény felekezetek olyan egyetértésben működnek össze a nemzeti célokért, mint ahogy az erdélyi keresztény magyar felekezetek tették ezt az elmúlt időben. Előadta, hogy a nyolcosztályos iskola megvalósult az iskolák nagy részében, úgy, hogy 75—80 százaléka az iskolás gyermekeknek nyolcosztályos iskolát végez.

A kolozsvári Nemzeti Színház megalapozását nagy áldozatkészséggel vállalta a kultuszminisztérium és a költségvetés nagy összeget fordít a kolozsvári egyetem céljaira. Bejelentette, hogy a népművelési törvényjavaslat már elkészült és olyan rendszerint állhatnak fel, amely egységes irányítás alá helyezi a népművelés minden ágát. A testnevelés egységes szerveztékének a terve is készülöben van.

imamo 59 srednjih škola, koje nesu magjarskog jezika. Se ove država potpomaže.

Za magjarsku decu, koja živiju po restepenim mestam, rekel je minister, da se briga vodi, kaj niti jedno magjarsko dete nabo moralo iti v školu stranjskoga jezika. Predi se čudapot pripetilo, kaj su narodnosti nižeše inteligencije odzeli materinskoga jezika onim magjaram, koji su se med nje zmešali. Bodo se brigali, kaj bodo na takšim mestam internati i kaj bodo sa restepena deca školana.

Dale veli, štel bi meti, kaj bi magjarski kršćeniki si v miru živeli i si za narod tak, kak su to kršćeniki v Erdelyu napravili v prošlim vremenima. Rekel je, da v najviše mesta su već napravlene osem razredne škole tak, kaj največ deca ide v osemrazrednu školu.

Pitanje školanja židovskih specialnih doktorov na visokoj školi (univerzi) bo se isto rešilo, kajti je potrebno, da na visoku školu nabo hodili drugi doktori, nego samo docenti (pomočniki profesorov). Skazali so, da na visoke škole hodi 32% deakov, ali to neje istinito, kajti je židovskih dekov samo 15%.

Glavno je za ovo ministerstvo, kaj se zjediniju povrnjene zemle, Ministerstvo je z velkom žrtvom postavilo nazaj narodno kazališće v Kolozsváru i čuda trošiju na univerzu v Kolozsváru. Prijavil je, kaj se dela zakon za resvečenje naroda i to bodo tak napravili, kaj bo navek jedinstven za celi narod. Tak se bo delalo i v školaj za vezbanje tela. Telovežbena škola je već prava visoka škola.

Gyűjtsük össze a kukoricaleveleket

Kuruzno luščinje treba spravlati

Az alakulóban levő Muraközi Közművelődési Szövetség illetékes alosztálya kéri a közszékes lakosságot, hogy a kukoricacsuhé (hánés) kiválogatott szép, fehér leveleit zsinetre, házi fonatra (nem drótra) felfűzve, a padláson, vagy más földön, szelős helyen felfüggesztve, raktározza el. Nagy lömeget ne szorítsunk össze, mert egy nyirkos levéltől mind megbarnulhat! — A tél elején meginduló kukorica-hánés feldolgozó háziipari tanfolyamok ez értékes nyersanyagát mindenképen biztosítsuk, mert a belőle készült szatyvor keresett cikk és készítése a falusi lakosságnak jelentős téli keresetet biztosít.

Medijmurska Prosvetna Zajednica v Čakovcu, koja se ve slaže prasi ludstvo kaj bi kuruzno luščinje, lepe zebrane bele liste napeplati na dretnu (na drotn ne) i obesili na najže, ili na drugo suho mesto, de se dobro lufta. Ne smeti jako skup stinuti listje, kajti od jenoga fajntnoga lista si spletniviju. Po žimi, da se bodo držale škole, za domaće meštre, bo te vreden material jako potreben, kajti cekeri i druge stvari, koje se stoga daju napraviti, se daju dobro prodati i to bo narodu dobra zimka služba.

— M'at megint rossz világítással kérünk?

Nagyon megsínyli a szem a gyenge lámpák fényét! Helyesen világítsunk: bőfényű Tungram Krypton lámpát egešsünk — az legalább megtakarítja saját árát égés közben.

Árdrágítás hazaárulás

Nabijanje cen je izdaja domovine

A m. kir. közéletmészési miniszter emlékeztetés rádióbeszédében felhívja az egész ország lakosságát, hogy legyen segítségére a falóságoknak az árdrágított felkutatásban és leépítésében. Csak mindenszinek az őssze, gása ludja legyőzni azt a lelketlen, elléendő önzést, amely a háborus idők teremelt nehézségeket ki akarja használni és mások kárára akar jogtalan hasznat elérni.

Nem lehet elég kemény és megbecsületlenül kifejezéssel írtani az eladónak és termelőnek azt a réz-t, amely félkelemben önzésében arra való, ék, hogy

megszorult embertársának a bórét is lenyuzza.

Minden becsületes embernek, igaz hazafinak elsřendű kötelessége, hogy ezeket az embereket gondolkodás nélkül a hatóság kezére adja, melytől megkapják méltó büntetésüket. A magyar törvény kértelheleten szigorral sújt le rájuk, mert meg fogja védeni a szegény kisembereket és biztosítja ellátásukat.

Aki a mai nehéz időben keletlen árdrágítással vét az ország és a nép érdeke ellen, az hazaáruló és nem érdemi meg, hogy a társadalmi be fogadja

De vigyázzunk! Ugyanez áll arra is, aki inkább elrejtj terményét, árújt semhogy a szerinte alacsony árért eladja. A kormány beállítás állapította meg az árakat, amelyek minikét fél értékű egyformán szolgálják és biztosítják életfeltételeit. Ezt az eladó előnyösebb helyzetbe segítik, tehát neki kell beállítás lennie. Ne felejtjük el, hogy emberek vagyunk testvérek vagyunk, akik egymásra vagyunk utalva

M. kir. minister za opću prehranu je v svojim poznatim radiogovoru pozval naroda celoga orsaga, naj pomore vlastim prenajti i odkriti nabijaće cen. Samo, ako bomo si skup držali, bode moći prevladati ove prezdnuše i sebične ludi, koji očeuju s taborom napravlene prilike znuacati i sebi, drugomu na kvar, hasna napraviti.

Ne moći dosta oštro soditi one povatele i prodavce, koji v svojoj prezgraničnoj sebičnosti oče

drugomu človeku, koji je v sili, kožu oguliti.

Sakomu poštenomu človeku i pravomu rodolubu je prva dužnost, takše ludi prek dati vlastim, kaj bodo pošteno štrofani. Magjarski zakon takše štrofa prez milosti, kajti oče obraniti siromaške male ludi, i zasigurati njim kruha.

Koji v denešnje teško vreme s prezdnušnim nabijanjem cen pogreši proti orsagu i narodu, on izdaje svoju domovinu i neje vreden, kaj bi ga ludi med sebe zeli.

Ali moramo paziti! Ran takši je i on koji rajši skriva svoju robu, nego bi ju, kak on veli, »po fal cen« prodal. Vlada je pošteno odredila cene, koje su iednako dobre za obedve stranke i zasiguraju življenje. Još je prodavec na bolšem mestu, za to bi moral to prevideti. Nesmemo pozabiti, kaj smo ludi, braća, koji jen drugoga nucamo.

Hirdessen lapunkban!

Németországot nem félemlíti meg semmiféle fenyegetés

**Hitler válaszolt Roosevelt vádjaira - A túláradó termékenység
országában nyomor uralkodott - Spanyolország vagy Dakar
az amerikai katonai akció célja**

Nem vitás, hogy a hét eseményei közt legkiemelkedőbb mozzanat Hitler Müncheni beszéde. A vezér és kaancellár ez újabb megnyilatkozása nemcsak a győzelem akarattal, hanem a győzelem biztos tudatával volt átszőve és kifejezésre juttatta azt az erőt és elszántságot, amelyet a nemzetiszocialista Németország felvonultatott Európa ellenségei ellen. Kitért a Führer beszédében az eddig elért hatalmas eredményekre és rámutatott az angol propagandának arra a hiábavaló igyekezetére, hogy kisebbitse a német sikereket. Ezzel kapcsolatban felemlítette a vilámháború kérdését. Kijelentette, hogy az az ostoba szót ő sohasem használta. Ha most az angolok azzal ámitják magukat, hogy az általunk hirdetett vilámháború nem sikerült, tehát a német győzelem lehetetlen volt, akkor vessenek csak számot azzal az óriási és a világtörténelemben párállan teljesítménnyel, amelyet a német haderő eddig véghezvitt. Gyalogolni mégis csak kell a háborúban, mert az elfoglalt területek meg kell szállni. S a német hátról a Krim félszigetig elég hatalmas utat kellett a német katonáknak megtenniük. Ez alatt a rövid idő alatt egy óriási birodalommal rendelkező ellenséget kellett megverniük és felforrzsolniuk, ami viszont valóban nagyon rövid idő alatt történt meg. Ötször akkora területet foglaltak el ez alatt a négy és fél hónap alatt, mint Anglia.

Az amerikai fenyegetésekre

is kitért Hitler vezér és kancellár. Németországot nem lehet megfélemlíteni, mert ha azt mondják, hogy a demokráciák készülődnek, akkor Németország is tovább készülődik. Amerika 125 millió emberével szemben a Német Birodalom a protekturátussal és a kormányzó-sággal együtt ugyancsak 125 millió embert jelent, sőt a részére dolgozó terület 250 millió embert foglal magában. Az arcvonal mögötti zendülésekről terjesztett hírek csak ostoba kóhalmányok, mert ha ilyen egyáltalán lehetséges volna, azzal hamar végez a nemzetiszocialista Németország, amelynek kemény öklei vannak. Roosevelt beszédére Hitler csak annyit válaszolt, hogy ha az amerikai elnök megparancsolta hajóinak, hogy löjjenek, mihelyt német hajókat látunk, akkor a német hajók azt a parancsot kapták, hogy amerikai hajóra ne löjjenek, de ha megtámadják őket, védekezzenek. Kitért ezután Hitler a bolsevizmus alkotásaira, amelyeket a német katonák maguk is láthattak. A túláradó termékenység országában csak szony,

nyomor és züllés uralkodott és az emberek állati sorban éltek. Egvedül a kilencven százalékból a zsidókból álló népbiztosok tanácsa dűskált a javakban, az erőszakkal proletarizált tömegek pedig nyomorogtak. Megváltás lesz Európának, ha ennek a földnek gazdagsága az egész kontinens javára használdik fel.

Az új Európában

helye van minden jóakaratu államnak és népnek. Hitler ennek az új Európának felépítésében elsősorban számít azokra, akik ma velük együtt haladnak. Itt meglehetősen emlékezett meg Olaszországról, mint amely állam részben még nagyobb gondban él, mint Németország. A Duce országa szegény, túl népes, mindig kijátszott, azt sem tudja, honnan vegye a mindennapi kenyeret. A német-olasz köteleket a világ semmi hatalma sem tudja felbontani, a két forradalom közösen fog célt érni. A legnagyobb veszedelmet már elhárították s kétségtelen, hogy most eldől Európa sorsa a következő ezer esztendőre. Beszéde végén a világháború áldozatairól is megemlékezett s szavait azzal fejezte be, hogy el fog jönni az óra, amikor sirjainknál el lehet mondani: nem, haltak meg hiába.

Angliában

Churchill és Beaver brook beszélt a szakszervezetek képviselői előtt Manchesterben. Mindkettő komor hangot ütött meg s különösen Beaverbrook figyelmeztette hallgatóit, hogy ne bízzanak kizárólag a Szovjet ellenállásában, mert az angolok nek talán már holnap vállukra kell venni azt a terhet, amit ma a bolsevisták viselnek.

Amerikában nagyszabású politikai küzdelem folyik a törvényhozás két házában különböző javaslatok körül, bár bizonyosnak látszik, hogy a képviselőház is megszavazza a szenátus módosításait a semlegesség

gi lörvényen. Roosevelt Sztalinhoz intézett üzenetében ezermillió dolláros hadianyagszállítást ígért. A japán sajtó ezt az ígéretet blöffnek tekinti, viszont nagy jelentőséget tulajdonít annak az angol-amerikai-kínai konferenciának, ami Rangoonban legközelebb a távolkeleti kérdést vitatja meg. A Német Távirati Iroda Newyorkon át érkezett washingtoni jelentése szerint a szenátus és a katonai körök egyaránt úgy látják, hogy Amerika előkészületei tavaszi hadjáratra vallanak s a katonai akció célja Dakar, vagy Spanyolország lehet. A rendkívül nagy hadikiadások következtében számos amerikai szakértő inflációtól félt az Egyesült Államokat.

Japán

rendkívüli kiküldötte, Kuruszu, hír szerint azt fogja kérni Washingtonban, hogy Amerika Kína támogatását szüntesse meg és ne védelmezze a burmai utat. A kivánások teljesítésére nincs kilátás, inkább az a céljuk, hogy az esetleges burmai konfliktus felelősségét Amerikára hárítsák. Elégedett a japán-amerikai viszony azért is, mert Panama állam, ahol nemrég államcsinyűrel távolították el a kormányt, megtiltotta az ottani japánok kereskedelmi tevékenységét. Tokió éleshangú tiltakozást intézett a panamai kormányhoz, noha az már előre kijelentette, hogy ebben a kérdésben semmiféle közvetítő lépést nem fogad el.

Duff Cooper, Anglia távolkeleti meghatalmazottja ausztráliai tárgyalásai után úgy nyilatkozott, hogy a helyzet nem reményteljes és a feszültség növekedésére vall az a tény is, hogy Wavell tábornokot, akinek hatásköre egyre jobban kiterjed s aki kaukázusi szemlejtja után csak most tért vissza Delhibe, ugyancsak a vangooni konferencia résztvevői között emlegetik.

Hazajöttek...

Došli su dimo...

Vasárnap reggel újra felragyogott a kárpátok orma. Magyar honvédek kelttek át rajta és dicsőségüket, hős sebeiket hozták keresztül a behavazott hágon. Ezeknek a sebeknek és a győzelmes csaták dicsőségének lényétől ragyogtak fel ott fent északon a hegyek és itthon szerte a magyar hazában a boldog magyar arcok. Hazajöttek a mi hős magyar fiaink, akik vérrrel öntözték az őshaza réghagyott földjét, hogy megmentsék az új, az ezereves drága haza otthonait, templomait s boldog békességét. Boldog a szívünk, hogy újra magunkhoz ölelhetjük őket, a hősokeket, a dicsőket és büszkeség ragyog a szemünkben, mert a világ előtt újra bebizonyították, hogy erős, nagy nemzet vagyunk... De a büszke boldogság mel'ett — nem gyengeségből, hanem csak tisztán, erős fájdalomból — könny is serken a szemünkben. Fájdalmas gyászal melegszik ez a könny az őshaza földje felé, ahol disztelen sírdombok alatt szunnyadnak, akik örökre ottmaradtak és akiket most nem ölelhetünk boldogan magunkhoz, mert életükre szüksége volt a célnak, a végsőkig szolgált hazának. Ezek a szép fiatal életek áldozatok voltak értünk, mindnyájunkért és mi ezt sohasoha nem felejthetjük el. Megnéretlenül haláink halhatatlanná teszi emléküket s örökre beleégeli szívünkbe, hogy valamig magyar szív dobban a Kárpátok között, magyar szó imádkozik az Uristenhez, éljenek Ők és hazaszeretetük világító lánggal mutassa az örök magyar szellemet...

Dicsőség a hazajötteknek s örök hódolat az ottmaradtaknak!

V nedelu v jutro su karpatski bregi pak svetli bili. Magjarski honvodi su došli prek njih i donesli su svoje dike i viteški rane prek snežnih bregov. Od onih ran i dičnih bitki, punih pobeđa, su se rzzesvetili bregi tam na severu i doma po celoj domovini vesela magjarska lica. Došli su dimo naš i magjarski oitezi, koji su s krvjom povelali zemlu starinske, zdavnja ostavlene domovine zato, da bi obranili našu dragu jezero let staru novu domovinu, njene njene cirke i njen srećen mir. Srećni smo, kaj pak moremo preglriti naše dične viteze, oči su nam pune veselja, kajti su pred celim svetom z nova pokazali, kaj smo mi velki i jaki narod... Ali poleg toga gizdavoga veselja — ne zbog slabosti, nego zbog boldnoga srca — su nam Oči suzne. Bolno se plačemo za one, koji v starinskoj domovini, pod prostim grobom počivaju, koji su zanavek tam ostali i koje nemremo preglriti, kajti morali su alduvati svoja življenja za cil, za domovinu, koja služili do zadnjega. Ovi su svoja lepa življenja alduvali za nas, za se nas i mi to nigdar i nigdar nabo mo posabiti. Naša vekivečna, neizmerna f a l a to je sapra v naša srca za navek i dok bo magjarsko srce kucalo med karpa-

PÁLCSICS

FEST • TISZTIT FARBA • ČISTI

Gyár: Nagykanizsa

csáktornyai gyűjtő: Horthy Miklós-tér
(volt Kelemen Imre-féle helyiség)

BAKONY, az ősi regék birodalma, dom starih pripovesti

Most hosszabb utal teszünk és végigbarangolunk a magyar tündérmesék, betyárromantikák regényes birodalmán. A Balatontól csaknem egészen fel a Dunáig keresztültségi a szépséges Dunántúlt a Bakony őserdőkkel borított vadregényes hegyvonulata. Sűrű, hatalmas erdők, gyönyörű völgyek, csobogó, kristályvízű patakok népesítik be ezt a romantikus világot, amelyben valamikor osztrák zsendár előtt bujdosó szegénylegények, betyárok ütötték fel tanyájukat.

A Bakony fővárosában a leíves, gidres-gödörös Veszprémben már jártunk, most tehát a másik bakonyi városkából, a 400 méter magasságban fekvő Zircről indulunk el utunkra. Itt van a Bakony szive és körülötte legszébb vidéke. A városka nevezetessége, amelyet legelőbb látogatunk meg, az 1182-ben alapított ciszterci apátság. A rend árpádkori temploma sajnos már elpusztult, csak egy pillér őrzi emlékéit, de teljes pompájában találjuk a 18. század első felében épült szép barokk templo-

mat és az ezzel összeépült, nevesonalu empir-stílusú monostort.

Ve bomo zeli dugšega pota, pak bomo pohajali bajna mesta magjarskih vila i betjarskih pripovesti Bakony, lanec bregov, pokriti starinskim šumami, vleće se od Balatona črez celi Dunántul skorom do Dunava. Goste velke šume, lepe doline, čisti potoki, po ovom lepom svetu, de su se negda pred austrijskimi žandari skrivali betiari.

V glavnom varašu Bakonya, v grabastom Veszpremu-u već smo bili, pak bomo ve stoga z drugoga, na visini od 400 metrov ležećega lepoga varaša, Zirc-a išli na pot. Tu je srce Bakonya-a i najlepši kraji. Najveća znamenitost toga varaša, koju bomo najpredi pogledali, je cisterska opatija napravljena 1182 leta. Cirkva, napravljena za vreme Arpadovih kralov, je našlost već prepala, samo jedan stup je ostal za spomen, ali cirkva z 18. stoleća, koja je jako lepo napravljena v barok stilu, stoji, a i lepi kloster, zasidan v empir stilu.

A zirci apátság - Apatija v Zirc-u

Magáról a rendről nagyon sokat kellene mondani. Amióta III. Béla királyunk telepelítette a cisztercieket, ez a nagymultu tanítórend hatalmas és eredményes részt vett a magyarság nevelésében. Közül nyolc évszázados működése alatt nagy fiaink egész sorát bocsátotta nemzetépítő utra. Nemzetünk kultúrájának kiépítésében igen nagy része volt a fehérreverendás, feketelláros rendnek, amely ifjúságunk nevelésének ma is egyik legerősebb oszlopa.

A zirci apátság 38 holdas, gyönyörű angolkertjében több mint százféle fenyő és mintegy 400 fajta lombosfát, illetve bokrot esodálhatunk meg, a ritka egzotikus növények mellett. A parkon keresztülfolyó Cuna-patak táplálja a halastó vizét, amelyen haltyuk uszkálnak, partján pedig tarkatollú pávák gögösködnek. Igazán úgy helyongunk itt, mint meséink tündérekertjében.

Azán megyünk tovább, mert a Bakony ezer szépsége vár. A Hársfakuti erdőn át a So m-hegy alatt a Gerecs völgyébe jutunk, amelynek legszebb része a Kerteskö pompás sziklaszurdoka. A bájos Szömörke-völgyében a bakonyi turisták nagy-szerű pihenőre találnak Gyönyörű erdei sétát jelent, ha a Tündérmajor érintésével, a hős Szilasárkon át a Generál-erdőbe megyünk, amely a Bakony

egyik legbájosabb részlete. Evszázados hatalmas fák, őserdőt utánozó fiánok, virágok, zöld tisztások váltakoznak egymással.

Za cisterski red bi se moralo puno pripovedati. Još kral III. Bela njih je naselil i odpoltil te naučiteljski cisterski red je puno magjarske mlajšine zaškolal. Črez 800 let se puno velkih magjarskih ludí vučilo pri njih. Ov red z belom reverendom i črnim škopalom je puno doprinesel k tomu kaj se naša narodna kultura zgradila, a i denderes su oni pre školanju mlajšine na visokom mestu. Opatija v Zirc-u ima vrta od 38 mekot, de se v lepom engleskom vrtu vidiju bori, više od 100 vrsti i drugo drevje i grnje više od 400 vrsti, pak i drugo sakoformu lepo cvetje. Črez park teče potok Cuna i hrani jezero de se ribe povaju a gori labudi plavaju, a poleg vode pak se pauni španceraju. Tak hodamo tu, kak da bi bili negdi med vilami.

Onda idemo dale, kajti nas čeka još jezero lepot. Črez šumu Hársfakut, pod Somhegy-om dojdemo do doline Gerence, de je pak najlepše mesto Kerteskö z velikom pečinom. V lepjoj dolini Szömörke bakonyi turisti najdeju svoja počivališta. Lepi šumski špancer je ako idemo poleg Tündérmajora i črez hladni Szilasark dojdemo do Generalske šume, koja je najlepša v Bakonyu. Stotine let stare šume, velko drevje, cvetje i zelene čistine se menjaju.

Csesznek vára - Grad Csesznek

Megéri a fáradságot, ha Szépalma pusztán keresztül átme-gyünk a fiatal erdőn és felkapaszkodunk az egész Bakony legmagasabb csúcsára, a Kőris-tetőre. A kilátótoronyról csodálatos panoráma tárul elénk. Az egész Bakonyvidék, a balatoni

hegyvonulat ott fekszik előttünk a ragyogó napsütésben.

Visszatérve Zirc-re vonatra ülünk és festői utazás után le-szállunk a porva-cseszneki meg-állónál. Innen gyalog megyünk tovább, végig az Aranyos völgy regényes részletein Csesznek

festői fekvésű hatalmas várrom-jaihoz. Az ősi vár omladozó falai között a történelmi magyar mult levegője tölti el a szem-lét, akinek a környezet kény-szerítő hatása alatt gondolnia kell a ma is félelmetes kövek közl lejátszódo eseményekre.

Visszafelé a gyönyörű, vadre-gényes Cuna-völgyet járjuk be, amelyet méltán neveznek a magyar Semmering-nek. Szik-lába vájl alagutjai, merész völgyhidjai és változatos szikla-alakulatai közt lenyűgözve jár-kálunk. Az Ördögért pompázó tisztásain őzekkel találkozh-atunk, a Cuna fölél kiugró Zsi-ványbarlang pedig Savanyu Jóska híres bakonyi betyár tet-teiről tanuskodik.

Vredno se truditi, ako prejdemo črez mladu šumu i ako se pop-nemo gori na najveći vrh Bako-nya, na Kőristető (Jesenov vrh) Tam je turen, z njega se vidi več Bakony, tam leži pred nami, o svetlom suncu celo balatonski bregovje.

Dojdemo nazaj v Zirc, sedemo si na cug i onda se dale pelamo po lepjoj šireki do Porva-Cesz-nek-a. Tu zidemo, pak idemo dale pešice po Aranyosvölgy-u do le-poga staroga grada Csesnek. I tu viri stari magjarski luft med temi zidi i da si človek pogleda to staro kamenje, mora si premisliti, kakše strašne borbe su se tu od-igrale.

Nazaj prehodimo lepu dolinu Cuna, koje pravo zoveju, da je to „magjarski Semering“. Ima pote, zasečene, pod zemlom, v kamenu, moste prek dolin i sakoforme pe-čine, pod kojimi hodimo z širo-kiim očmi. Na čistini „Ördögért“ („Vražja senokoša“) se zidemo s jeleni koštumi, a Zsiványbarlang, koji se kaže ober Cune govori za znamenitoga betyara Savanyu Jo-ssi-a.

A romok körül új élet...

Na ruševinam novo življenje

De még nem jutottunk végé-re a látványoknak. A sötét er-dők magasarazókó sziklacsuca-in még két másik várromhoz is el kell látogatnunk. A Vár-völgyön keresztül Bátorkő várához jutunk, amelynek épen maradt falai a Bakony hajdani forgalm-as életéről, jelentős szerepé-ről regélnak. Csikling vára a hegyvidék legvadabb völgyére a Nagyeszópögő sziklaszurdoká-ra néz le. Valamikor messze vi-dék felett uralkodtak a várurai és örködték a békés munka s a magyar szabadság felett. A tör-ök időkben különösen nagy szerepük volt a bakonyi várak-nak. Itt húzódtak meg azok a magyar csapatok, amelyek ké-sőbb magjai lettek a felszabadi-tott hadseregnek és állandóan nyugtalanították a törököket.

A dunántúli táj egyik jelleg-zetes része a Bakony-vidék. Ma már a terjeszkedő mezőgazda-ság egyre nagyobb területeket vesz birtokába, de a fa kiterme-lése is rendszeresen folyik. Hat-almas sertés-kondák nevelőd-nek kora tavaszról késő őszig a tölgyesek makk-hulladékain, a napsütéses hegyoldalak legelőin pedig kiváló fajtájú szarvasmar-hákat tenyésztnek. Ujabban jelentős szénrőtegekre és egyéb

Zenski
kaputi i bunde
Kaputi
za decu
čuda za zbirati

Zalaegerszeg
Nagykanizsa

tama i dok se bo magjarski Bog molil, živeli bodo oni v našem srcu i njihov rodolubni duh bude nam svetil do večne dike magjar-ske...

Dika onim koji su dimo došli i vekivečno poštujuje onim, koji su tam ostali...

Tanoncok, szülők és munkaadók figyelmébe

Inuši, roditeli, meštri pazite!

Az érvényben lévő magyar törvények értelmében minden vasárnap teljes munkaszünet van. Minden tanonc köteles szentmisén résztvenni. Annak elmulasztását a törvény szigoruan bünteli.

A szülőt, illetve a mestert pénzbírsággal sújtja.

Az összes csáktornyai és Csáktornyaóhoz tartozó tanoncok kötelessék minden vasárnap délelőtt 11 órakor pontosan megjelenni az iskolában és tesztileg résztvenni a negyed 12-es szentmisén.

Po magjarskim zakonim, koji su v životu saku, nedelu posli celi den počivaju. Saki inuš je dužen iti k sveti meši. Sto to zamudi, zakon ga oštro štrofa

Roditelji i meštri dobiju peneznoga štofa

Si inuši, koji spadaju pod Čakovec i koji Čakovec su dužni saku nedelu, točno ob jedenajsti vuri biti v školi i skupa iti k meši ob, fertal na dvanajstu.

MINDENNEMŰ
LÓTT VADAT
veszünk a legmagasabb
napl áron.

DÉNES és EIZLER
bevásárló-telepe.

CSÁKTORNYA
Kossuth Lajos-utca 1.

gazdag természeti kincsekre akadtak a Bakonyban.

Soha nem felejtjük el azt a gyönyörű, festői utat, amelyet hazafelé jövet Zircről Veszprémig megteszünk. A hatalmas völgyek, erdők között szaladó vonat sokszor szinte a mélységbe látszik zuhanni, amikor egyik hegyről rászalad a szakadékot áthidaló szédítő hidra...

Ali još smo ne se vidli. Kmične šume, na visokim bregam, tam najdemo još dva stare grade i te moramo pogledati. Črez Várvoľgy dojdemo do grada Bátorškó. Stene koje su ostale, pripovedaju za negdašnji svet u Bakonyu. Csikling grad gleda na najdivlješu dolinu toga bregovja, na Nagycső-pöggő. Negda sveta su tu kralovali gradska gospoda i pazili su na mirne posle ludstva i na magjarsku slobodu. Osobito za vreme turčije su bili važni bakonjski gradi. Tu su se povikle magjarske trupe, s kojih se potli stvorila magjarska vojska, koja turkam neje mira dala.

Jeden od najlepših krajov Dunaanula je Bakony. Ve se već na velke falate širi gospodarstvo, ali i drva sečeju po propisu. Čuda svinj paseju po hrastovim šumam na žiru od protulejta do kesne jeseni, a po sunčanim gmajnam prvoklasnu marhu paseju. Ve v noveše vreme su našli i lapora i druga naturalna bogatstva u Bakonyu.

Nigdar nabomo pozabili lepoga pota, po kojem smo hodili od Zirc-a do Veszpréma. Čug beži med lepami dolinami i šumami. Više pot se tak vidli, kaj bo v grabu opal, da smed bregov dobeži na most prek velke doline.

Lopás a Gráner-féle harisnyagyárban

V Granerovoj fabriki su štomfe krall.

A Gráner Testvérek csáktornyai harisnyagyárában Loparics Ferenc drávavásárhelyi lakos. gyári munkás már hosszabb ideje lopkoddta a gyár raktárában levő harisnyákat. Néhány nap előtt figyelni kezdtek a raktárt és Kovacsics András gyári alkalmazottnak sikerült a tettest lelepleznie. Loparics ezuttal is néhány tucat harisnyát akart a gyárból kiesempészni.

A tettest átadták a csendőrségnek. A házkutatás alkalmával nagyobb mennyiségű harisnyát találtak Loparics lakásán, melyeket felesége révén akart Horvátországba csempészni.

V čakovskoj fabriki Braće Graner, de se štomfe delaju, je Loparics Ferenc, delavec z Nedelišća već črez dugše vreme štomfe kral z magazina. Pred par dni su se hapili paziti na magazin, pak je Kovacsics András fabrički nameštenik tata zadrobščil. Loparics je i onda štel štomfe s fabrike vun prešvercati.

Tata su prek dali žandaram. Da su hižu preiskali našli su u Loparicsovom stanu već štomfi, koje je štel s svojom ženom prešvercati dati u Horvatsku.

A Főméltóságu Asszony segély-mozgalma

Delo Preuzvišene Gospe Guvernerke za pomoć

Magyarország első asszonyának felhívására mi is megindítottuk gyűjtésünket és felhívtuk Csáktornya és Muraköz figyelmét az akció nemes céljára. Kértük, hogy hozzánk küldjék be adományait, mert így a végén összegezzük ki tudjuk mutatni, mennyit adott Muraköz, mennyit áldozott az első magyar kérésre.

Felszólításunkra meg is mozdultak egyik-másik helyen, a legtöbb helyre azonban ugylát-szik még nem jutott el szavunk. A kezdet nehézségeivel magyarázzuk ezt, hiszen akkor még lapunkat kevés helyen olvasták. Ezért most megismételjük a felhívást és kérünk mindenkit, aki anyagi erejénél fogva megteheti, siessen az első magyar asszony segítségére. Küldje el hozzánk adományát, melyet elrendeltési helyére továbbítunk.

Csáktornyán már történtek adakozások.

Végh Józsefné urnó egyéni gyűjtésének eredménye 296.50 P,

amely legnagyobb részben kis tételekből tevődött össze. A gyűjtőiből megállapítottuk, hogy a kisemberek már megnyitották szívüket, de ahol legkönnyebb volna az adakozás, ott még nem mozdultak meg. Reméljük most ott is megértenek bennünket és nem várják

meg, hogy felsoroljuk őket, mint akik nem hajlandók kivenni részüket a közös áldozatból.

Na poziv prve Gospe Magjarske smo i mi se hapili pobirati za našu soldaćiju i naglasili smo Čakovec i Medjimurje, kak je to darovanje plemenito. Prošli smo naj bi svoje dare poslali knam, kajti bi tak na zadnje mogli v jeni svoti skazati, kulko je darovalo Medjimurje, kulko su alduvali na prvu magjarsku prošnju.

Na te naš poziv su se na nešternom mestu i genuli, ali, kak se vidli, na najveć mesta naša prošnja još neje dostigla. Držimo da je to bila poteškoća početka, kajti za ono vreme našega lista još nesu seposod čitali. Zato ve znova prosimo sakoga, koji more, naj se žuri na pomoć prvog magjarskoj gospe. Naj pošle svojega dara k nam, a mi ga bomo dale poslali.

V Čakovec su već darovali.

Gospa Végh Jozsefa je sama nabrala 296.50 pengő, od čega je najveć malih darov.

Stoga arkušo vidimo, kaj su siromaki već otrpli svjje srce, ali oni, koji bi mogli najleži dali, još su se ne genuli. Vufamo se, kaj nas bodo razmeli i kaj nabodo počekali, da bi njihova imena nabrojili, kakti takše, koji nečeju alduvati.

„Az egész világ előtt bebizonyítottuk, hogy él még a magyar virtus“

— mondotta vitéz Bartha Károly honvédelmi miniszter Aknaszlatinán a hegydandár hazatért hőselnek

„Celomu svetu smo dokazali, kaj je magjarski virtuš još živ“

Je rekel vitez Bartha Károly honvedski minister v Aknaszlatini vitezam brežne brigade, koji su dimo došli

A szovjetháboruban harcolt honvédkötélékek egy részét a legutóbbi hetekben felváltották és ezek hazatérőben már szombaton állépték a magyar határt.

Vasárnap Aknaszlatinán ünnepelesen fogadták a hazatért honvédkötélékeket, amelyeknek ünnepi fogadtatása során

Magyarország kormányzója személyesen kívánt szemlét tartani

a sok dicsőséget szerzett I. Kárpátaljai hegyi dandár felett, de közbejött gyengélkedése ebből megakadályozta. A kormányzó ur ezért vitéz dálnokfalvi Bartha Károly vezérezredes honvédelmi minisztert bizta meg a díszszemlén való képviseléssel.

Reggel az Aknaszlatinára vezető országuton több kilométeres hosszú utvonalon sorakozott a hazaérkezett hegyi dandár és várta a kormányzó ur képviselőjének megérkezését.

Vitéz Bartha Károly vezérezredes honvédelmi miniszter gépkocsiba szállva, a Himnusz hangjai mellett lassu menetben végigvonult a visszatért csapatok arcvonalán előtt. Ezután

a legfelsőbb Hadur meg-bizásból üdvözötte a bol-

sevista háboruból hazatért kárpátaljai hegyi dandárt.

majd kijelentette: „Az egész világ előtt bebizonyítottuk, hogy él még a magyar virtus.“

— A nemzet hálája azoké — mondotta a többi között —, akik fiatal életüket a hazáért feláldozták. A magyar nemzet a hősi halottak hozzátartozóiról a legmesszebbmenően akar gondoskodni.

A honvédelmi miniszter ezután

átnyújtotta a harcokban kitűnt tiszteknek és legénységnek a nekik adományozott kitüntetésekét,

majd a hazatért dandár elvonult Magyarországot kormányzójának képviselője előtt.

A lakosság meleg szívvel, lelkesen ünnepelte a hazatért magjarskó honvédeket.

Jeden res honvedov, koji su se borili v sovjetskom taboru, su zadnje tjedne zmenili, pak su pajdoč dimo, v sobotu prešli magjarsku granicu. V nedelu su te honvede, koji su dimo došli, v Aknaszlatini s paradom prijeli a na to paradu je štel

Már késő...

segítségért rohanni, amikor nyakunkon a baj. Okos ember célszerű testápolással megelőzi egészségének veszélyeztetését. A valódi

DIANA SÓSBORSZESZ

mint edző, erősítő és fájdalomcsillapító szer évtizedek óta közismert és pompásan bevált.

Mindenütt kapható!

Jelenlegi árak:

próba	eredeti	közép	nagy
86 l.	1.50 P	4.20 P	7.80 P

dojtli Guverner Magjarske sam v svojoj osobli,

da pofali viteze I. Podkarpatske brežne brigade, koji su tulko dke zastužili, ali ga v tem njevgo beteg sprečil. Zato je gospon Guverner poslal na mesto sebe viteza dálnokfalvi Bartha Károly, visokoga generala, honvedskoga ministra, naj ga zastupa na toj paradi.

V jutro su se na cesti proti Aknaszlatini na više kilometrov dugoj liniji spravili v red brigada honvedov, pak su čekali zastupnika gospođa Guvernera.

Vitez Bartha Károly visoki general, honvedski minister se v auto pomalem pelal mimo fronte dok su med tem Himnusa igrali,

pak je v ime najvišešeg soldaćkog gospodarja pozdravil podkarpatsku brežnu brigadu, koja je dimo došla s bolševickog tabora

a za tem je rekel: Pred celim svetom smo dokazali, kaj je magjarski virtuš još živ.

Dale je rekel: Narod je zafalen onim, koji su svoje mlado življenje alduvali domovini, Magjarski narod bo se kak najdale brigat za famitlje onih, koji su pošnešli žumacku smrt.

Zatim je honvedski minister rezdelil officeram i soldatam medalje, koje su vitezi zaslužili i dobili,

a na zadnje pak je brigada v paradi odmarširala pred zastupnikom Guvernera Magjarske.

Domaći narod je z velikim veseljem sprejel magjarske honvede, koji su dimo došli.

A Hét - Tjedem

Csütörtök - Četrtok

A németek áttörték a Krim Jaila hegységen és elérték a Fekete Tengert. — 50 szovjet naszádot elsüllyesztettek a Néván. — A magyar csapatok visszaverték az ellenség átkelő kísérletét a Donecen. — Szüntelenül érkeznek német páncélos és tüzérségi erősítések a moszkvai arcvonalra. — Tula körzetében megtört a szovjet ellenállása. — A Kaukázuson és Archangelsken át már nem kaphat hadianyagot a szovjet. — A finn légierő folytatja támadásait a Murmanszk vasútvonal ellen. — A német repülőek elsüllyesztették a Csatornán egy 5000 tonnás angol teherhajót. — Az atlantioceáni csatában az angolok eddig több mint 60 rombolót és más hadihajó egységet vesztek. — Az olaszok Kelet-Afrikában angol csapatzállító tehergépkocsikat tettek használatatlanná.

Nemci su v Krimu predrli prek bregovja Jaila i došli su do Crnoga morja. Na vodi Neva (teče čez Petrograd) su nemci vtopili do petdeset sovjetskih ladji. Magjarske trupe su pre Donecu zavrnuli nepriatel, koji je štel dojt nazaj prek vode. Do Moskve stalno dohajaju nemška okloplena kola i čuda kanonerov na pojačanje. — Poleg varaša Tula se sovjetska fronta srušila. Čez Kaukaziju (južna stran Rusije) i varaša Arhangelsk bolševiki već nemreju dobiti pomoć. Finski avioni dale bombardiraju železnicu Murmansk. Nemški avioni su v kanalu La Manche (morje med Engleskom i Francoskom) v topili jednu englesku ladju za teher voziti do 5000 ton. V bitki na Atlantskom morju su englezi do ve zgbili prek 60 rezoračov i druge taborske ladje. Taljani su v istočnoj Afriki poništili teške engleske automobile za ludi voziti.

Péntek - Petek

Moszkvától északra a Volga tulsó partjára vonult vissza az ellenség. — A Krim félszigeten teljesen megtört a szovjet ellenállása. — Nizsnyj-Novgorod számos gyári üzeme elpusztult. — A honvédség a Donec mentén megsemmisített egy lovassággal és bolsevista romboló osztagokkal megerősített harcsoportot. — Anglia azt ajánlja, hogy a Szovjet súlyosze el feketetengeri hajóhadát. — A Krim félszigeten mindentűt menekül a megvert ellenség. — Megbénult Moszkvában a víz-és villamosáram-ellátás. — Felmouth hajógyári berendezéseit bombázták a németek. — Harminchét repülőgépet vesztek az angolok az elmúlt héten. — Vasutas szrájk fenyeget Amerikában.

Od Moskve na sever su se nepriatelci potegli nazaj na drugi kraj Volge. Na Krimu su se sovjetske obrane do kraja srušile. V Niznij Novgorodu, velikom fabričkom varašu su nemci čuda fabrike poništili. Honvedi su pre Donecu poništili jenu velku partiju sovj-

skih konjenikov i bolševičket rupe, koje su bile postavlene za rušenje. Engleska veli sovjeta, naj si vtopiju svoje ladje, koje imaju na Krimu putučeni nepriatel seposod beži. V Moskvi već ne moči dobiti vodu niti elektriku, kajti su mašine nemci poništili. V varašu Falmouth v Engleskoj su nemci bombardirali fabrike, de se ladje delaju. Zadnji tjeden su englezi zgbili 37 aeroplanov. V Ameriki se železničari spravljaju v štrajk.

Szombat - Sobota

A keleti arcvonal középső szakaszán áttörték a németek. — A Krim félszigeten tervszerűen halad az ellenség megsemmisítése. — Szebasztopol erődvézetének állásait és tüzérségét bombázzák. — A tengely csapatai több helyen átkeltek a Donec folyón. — Sztalin Amerikába utazik, hogy személyesen tanácskozzék Roosevelttel. — A megvert bolsevista csapatok nem menekülhetnek a Krim félszigetről. — A Donec felső és középső folyása már a szövetségesek kezén van. — Husztofokos hideg és éhínség tizedeli meg a

prinal, da su sovjeti sa to biti, kajti je englezi nesu pomagali. Nemci su bombe hitali na ishodnoj i zapadnoj strani Engleske. Pre Gondar-u (Afrika) su englezi šteli napadati na taljane, ali su je zavrnuli. Sovjeti su v septembru zgbili do poldrugi miljon ludi.

Vasárnap - Nedela

A lángokban álló Szebasztopol külvárosában folynak már a harcok. — Vorosilovgrad közelében több helyen áttörték a szovjet vonalát a németek. A kertsi földszorosban 10 kilométeres korszerű állásba nyomultak be. — Megsemmisült a Jaila hegységen egy bolsevista lovas hadosztlály. — Az angol sajtó a kaukázusi olajmezők elvesztésével számol. — A Szovjetunió legnagyobb vasérctelepe kerül a németek kezére. — Négy angol kereskedelmi hajót és egy rombolót elsüllyesztettek a németek. — Négy magasrangú szovjetisztet ejtettek foglyul a németek az arcvonal középső szakaszán.

Sebasztopol je v plamenu a borbe tečuju već pred varašom. Pre Vorosilov gradu su nemci na više mesta predrli sovjetsku frontu. Pre varašu Kerč, med bregami su naši došli v deset kilometrov debelu frontu. Jenu konjeničku diviziju su nemci v Jaila bregovju poništili. Engleska štampa piše, kaj bodo bolševiki zgbili i pe-

Nehéz utakon nyomulnak előre a németpáncélosok. (Foto RDV.)

teljesen körülvárt Szentpétervár lakosságát. — A német harcrepülőek szélbombázták 141 tehervonatot. — Sztalin nyilván bevallotta, hogy a szovjet verecségének főoka az angolszás segítség elmaradása. — Anglia keleti és nyugati partvidékét bombázták a németek. — A gondari arcvonalon az olaszok meghíusították az ellenség támadási kísérletét. — Szeptemberben másfélmillió katonát veszett a Szovjet.

Na sredini ishodne fronte su nemci opet predrli. Na Krimu dale poništavaju potučenoga nepriatel. Pre Sebasztopolu strelaju na kule koli varaša i na kanonerske šte-lunge. Osovinseke trupe su na više mesta stale prek Donec vode. Stalin se spravlja v Ameriku, kaj se bo sam spominal s Roosveltom. Potučene sovjetske trupe nemreju pobegnuti s Krima. Gornja i srednja voda Donec je već našim v rokaj. Ludi padaju v Petrogradu od velke žime do 20 g. adušov i od glada. Nemški avioni su stočetrdesetštiri cugov rezbombardirali. Stalin je otrpo

trojmosko pole. Nemci su zavzeli i največke bolševičku rude, de se železo kopa. Četiri trgovačke ladje i jednoga rezorača su nemci vtopili. Na sredini fronte su nemci zarobili štiri visoke bolševičke oficire.

Hétfő - Pondelek

Hitler nagy beszéde: Kétszázötven millió ember dolgozik a német győzelem érdekében. — A háború mögött a nemzetközi zsidóság áll, mely Anglia hajtóereje. Ha az angoloknak kedvük van partraszállni, gyorsabban kell visszafordulniuk, mint ahogy jöttek. Csodálkozni fognak, hogy egy napon mivel lepjük meg őket. — Másfélezer kilométer futott eddig a bolsevista hadsereg és eddigi vesztesége 3.600.000 hadifogoly, 32 ezer páncélos, 15.000 repülőgép, 27.000 ágyú. — Ötször nagyobb terület van keleten német kézen, mint Anglia. — A németek elfoglalták a Krim félszigeten Jaltát. — Az arcvonal északi szakaszán huszonkét

szovjet vonatszerelvényt elpusztított egy német repülőszázad. — Német harcigépek elsüllyesztettek két angol hajót. — Súlyos bombatámadás érte Dover kikötőberendezéseit. — Egy 20 tagból álló cseh rombolóbandát agyonlőttek.

Hitlerov veliki govor: Dvesto-pedeset miljonov ludi dela na tem, kaj bodo nemci pobedili. Za taborem stojiju mednarodni židovi, koji pomažeju Englesku. Ako imaju englezi volu dojt prek vode, bodo fletne išli nazaj, nego su došli. Bodo se čudili ščim njih bomo jen den znenadili. Bolševička soldačija je do ve bežala 1500 kilometrov a zgbila je 3.600.000 zaroblenikov, 32.000 oklopljenih kol, 15.000 avionov i 27.000 štukov. Na ishodu su nemci zavzeli petpot vekšu zemlu, nego je Engleska.

Na Krimu su nemci zavzeli varaša Jaila. Na severnom delu fronte su nemški avioni poništili dvajstidva cuge, a na engleskoj fronti su vtopili sedem engleskih ladji i pre varašu Dower su teške bombe hitali na mesta de ladje stojiju. Jenu češku bandu od 20 ludi su postrelali zato, kaj su magazine vužigali.

Kedd - Tork

Hitler vezér és kancellár beszédét az összes európai lapok élénken kommentálják. A német csapatok éjszakai rohammal elfoglalták Tichvint, az é z aki arcvonal fontos csomópontját. — Margate angol kikötőt eredményesen bombázták a zuhanórepülőek. — Ujabb légitámadás Moszkva ellen. — Két nap alatt 112 repülőgépet vesztett a szovjet. — Keletafrikában mindentűt visszaverték az olaszok az ellenség támadásait. — Angol-olasz tengeri ütközet a Földközi Tengeren. — Súlyosan megsérült egy brit cirkáló és egy romboló. — Kedden megkezdődött a költségvetés képviselőházi tárgyalása.

Govora Hitlera, voditela i kancelara se europske novine jako faliju. Nemške trupe su noćnom šturmom zavzele varašu Tichvina, koji je važna železnicka točka na severnoj fronti. Engleskoga varaša Margate su nemški avioni fest bombardirali. Proti Moskve je bil velki napadaj s zraka. Sovjeti su, čez dva dni, zgbili 112 avionov. V ishodnoj Afriki su taljani seposod odbili nepriatel. Englezi i taljani su imeli morsku bitku na Srednjem morju, pak su dve engleske ladje teške kvare pretrpele. V tork su se hapili v magjarskoj orsačkoj hiži respravlati stroškovnika.

Szerda - Sreda

További előnyomulás Szebasztopol és Keres felé. — Ujabb súlyos légitámadás Moszkva ellen. — Német- finn győzelem Észak-Karéliában. — Hátalstalan szovjet légitámadások magyar csapatok ellen. — Légvédelmi tüzérségünk felött egy Rata-gépet. — Bombatámadások Szebasztopol ellen. — A jegestengeri összeköttetés elvága fenyegeti a Szovjetet. — A Kaukázus kapuját támadják már a német repülőek. — A brit délkeleti partok előtt német harcigépek nappal bom-

Főnyeremény:

40.000 aranypengő.

24.000 nyeremény
348.000 pengő értékben.

Nyeremények:

20.000 ar. P.

10.000 ar. P.

2-szer **5.000 ar. P.**

4-szer **2.500 ar. P.**

6-szor **2.000 ar. P.**

29-szer **1.000 ar. P.**

és még számos nagyobb és kisebb nyere-
mény, melyeket mi, a készpénzben fizetünk ki.

Húzás december 4-én.

Sorsjegyárak:

Égész: ar. P. 3.—Fél: ar. P. 1.50

Kapható minden osztálysorsjegy főosztály-
nál, valamint az összes díjhánylétszékben.

A csáktornyai kir. járásbíróóság súlyos büntetéssel sújtott két árdrágítót

*Kraleviski sod v Čakovcu je odsodil na teške štrofe
dva nabijače cen*

November 5-én folyt le a csáktornyai kir. járásbíróóság előtt az első bűnügyi tárgyalás két árdrágító ellen.

A kir. ügyészség azzal vádolta Stern Sándor csáktornyai lakost, hogy a fontos közellátási cikket képező talpbőrt, a katonai parancsnokság által megállapított 13.50 pengő áron felül 28 pengőért vette és 33 pengőért árulta különként.

Schwartz Ferenc osáktornyai lakós mint bűnségdi bűnrészes felhajtóként került a bíróság elé.

A kir. járásbíróóság Stern Sándort, mint tettest 4 hónapi fogházra és 10 napi fogházra átváltoztatható 200 pengő pénz-büntetésre. Schwartz Ferencet pedig mint bűnségdi bűnrészes 2 hónapi fogházra és 5 napi fogházra átváltoztatható 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Elrendelte a bíróság az ítéletnek jogerőre emelése utáni hírlapi közlését.

Az elítéltek felelősek.

Novembra 5.-ga je bila prva sesprava pre čakovskom kraleviskom sodu proti dva nabijače cen.

Kr. državni tožitelj tožil je Stern Sándora s Čakovca, kaj je potplate, koje su važne stvar za potrošitelje, kupovao na po 13 p. 50 f. kak je to soldačko zapovedništvo odredilo, nego za 28 p. a tržil je je po 33 pengő kitu.

Schwartz Ferenc s Čakovca pak je došel pred sod kati grešni pomočnik mašeter.

Kraleviski sod je odsodil Stern Sándora, kakti krivca, na 4 mesece rešta i 200 pengő peneznoga štrofa, ako nabo platil, onda dale 10 dni rešta, a Schwartz Ferencu, kakti grešnoga pomočnika, na 2 mesece rešta i 100 pengő peneznoga štrofa, ako nabo platil, onda dale 5 dni rešta.

Da bude sod pravomocni, mora se u novine štampati.

Odsodjeni su apelerali.

Ne kapjon segílyt, aki nem akar dolgozni

Koji neće delati, njega ne treba pomagati

Rendezni kell a szegényügyet és sürgősen át kell térni a pécsi mintára

Treba je vrediti bogečke stvari tak, kak su to v Pécsu (Pecuhu) napravili

Teljesen viszás állapotokat tekint az a rendezetlenség, mely a csáktornyai szegényügyet jellemzi. A régi rendszeren még eddig semmi változás nem történt, pedig az első pillanatokban látszott, hogy tovább ebben a formában fenn nem tartható. Erkölestenység és a dolgozó polgárságot sérti, hogy egy csomó dologkerülő élőközdik a köz nyakán, a munkától irtózik és teljes téltenségben élvezi az előjáróság által kiutalt segílyeket.

Ezer és egy alkalmuk lenne a munkára, keresetre.

Csáktornyan nem lehet munkás kezét találni,

hetelek hiába keres az ember, nem talál senkit, akinek szükségé volna 10—15 pengőre, ami ellenében egy kis fát kellene összevágni. Megszólít az ember hét—nyolc lézengő férfit is, arra a kérdésre, hogy van-e valami elfoglaltságuk, csak a vállukat vonogatják, de egyik sem vállalkozik a munkára. Minek is dolgoznának, amikor megkapják a segílyüket és egy ujjukal sem kell érte mozgatniuk. Így nevelte őket a régi rendszer és így rontotta meg ezzel az erkölestelen módszerrel.

A magyar társadalomban azonban csak a becsületes munkának van létjoga. Aki tud, annak dolgoznia kell. Ott, ahol éppen tud, annyit, amennyit éppen talál. Csak akiben ez a jó-

szándék és akarat megvan, az élvezheti a társadalom segílyét. Ezen az alapon kell azonnal átszervezni Csáktornya szegényellátását is. Meg kell vizsgálni a segílyezettek dolgait és

aki nem akar dolgozni, az ne kapjon semmit.

A mi szociális elvünk az, hogy ha lehet, munkát adni és csak a munkaképteleneknek segílyt.

A koldulást azonnal be kell szüntetni. Az anyaországi mintára, amely a pécsi eljárás szerint igazodik, intézményesen kell a szegények ellátását megoldani. Így biztosan azok kapnak, akik rászorulnak és nem gyűjthetnek az érdemtelenek. A koldusoknak el kell tűnnök az utcáról. Adományát mindenki szívesen leadja a szegényhivatalnak.

Čisto je napak, kak se v Čakovcu s siromaki dela, kajti ta stvar još neje vredjena. Stare prilike ne su vredili, a nam v prvi vuri se vidlo, kaj to tak nemre dale iti. *Ne je pošteno i na kvar je purgaram, kaj tu neštarni ljudi, štəri nećeju delati, zabavad živiju na našem šinjaku, od dela njih je strah i tak v lenosti živaju potporu poglavarstva.*

Za delo i saslužbu bi meli zero prilike.

V Čakovcu za penze ne moč delavca najti.

Človek čez tjedne išče nekoga, štəri bi nual 10—15 pengő, a za

Női

kabátok és bundák
Gyermek-
kabátok
hatalmas választékban

Zalaegezeseg Nagykanizsa

to bi malo drv narezal, pak je ne moči najti nikoga. Človek nagovori i po sedem—osem ljudi, jeli imaju kakšega posla, samo s plečmi migaju, ali na delo niti jeden neće iti. *I čemu bi išli na delo, im dobiju svoju potporu, za koju ne treba niti s prstom megnuti.* Tak su je navčili prveši gospodari i stem nepoštenim gospodarenjem su je pokvarili.

Ali v magjarskim življenju ima mesta samo pošteno delo. Koji more, on mora delati. Tam de more i tulko, kulko posla najde. Samo on, koji ima dobru volu sa delo, je vreden toga, kaj mu ludstvo pomore. Tak je treba organizirati i v Čakovcu siromaki pomoči i

on, koji neće delati, ne sme dobiti nikšu pomoč.

Ludski zakon je, da sakomu delo dati, a pomagati samo onoga, koji nemre delati.

Bogčiju je treba zastaviti. Skrb za bogce je treba vrediti, kak je to vredjeno v materi zemli i takšu formu, kak se to v Pecuhu dela. Ona bodu potporu dobili sasigurno samo oni koji su toga vredni, a koji nesu vredni, ne bodu dobili nikaj. *Bogci m raju zginuti z vutic.* Saki bo svojega dara rad dal v kancelariji za siromake.

Felvétel a tanítóképzőbe

Gorl jemanje v preparandiju

A csáktornyai állami tanítóképző intézet mult számunkban közölt felvételi hirdetésményéhez kiegészítésül közöljük, hogy a tanítóképző intézet V. osztályába azok is kérhetik felvételüket, akik gimnaziumi érettségivel rendelkeznek.

Čakovska preparandija spunjava svog oglas, kojega smo štampali v zadnjem broju, stem, kaj v peti rared preparandije semeju i takše deake, koji su svčili maturu v gimnaziji.

ELADÓ Balatonberény cserdes, pormentes helyén 625 □-öles termő gyümölcsösével és szőlővel négyszobás, télen is lakható

VILLA

Cím:
Burgtes Vilmos, Balatonberény.

bákkal súlyosan megrongáltak három nagyobb szállítóhajót. — Észak-Afrikában német harigépek rombol és gyújtóbombákkal megtámadtak egy Marsa Matruhól keletre fekvő brit repülőteret.

Naše trupe idu dale napre proti Sebastopolu i Kerču. Na Moskvu su nemci napravili teški napadaj z zraka. V severnoj Kareliji su nemci i finci napravili veliku pobedu. Naši avioni su doli strčili jednu velku Rata mašinu. Na Sebastopol su hitili čuda bombi. Na Ledenom morju tak zgledi, kaj bodo sovjeti zgbili se veze. Nemški avioni već ober Kaukaziye hičeju bombe. Na Engleskoj strani su nemški avioni po danu potretili z bombami tri velke teške ladje. V severnoj Afriki su nemški avioni s teškami bombami vništiti jednog englesko zletišče poleg Marsa Matruha.

Széchenyi és Klebelsberg.

A Tükör novemberi száma írja: Széchenyi szellemének kultuszáért aligha tett valaki többet, mint Klebelsberg Kunó gróf, korán elhunyt vallás- és közoktatásügyi miniszterünk. Alig ocsudolt fel a nemzet a szörnűv katasztrófa után 1921-ben, Klebelsberg Kunó, mint a Magyar Történelmi Társulat elnöke, Széchenyi eszméivel akarta önéreztetnie a porbaszított népet. Az ő ajánlatára indult meg gróf Széchenyi István összes műveinek 20 kötetre tervezett kiadása, amelyből 12 hatalmas kötet már megjelent. Széchenyi évében kegyellettell kell megemlékeznünk tehát Klebelsberg Kunó gróf munkásságáról.

A székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igentiselt közönséget, hogy aki a címére küldött állami sorsjegyet megtartja, annak árát a postakárképkéntári befizetési lap felhasználásával egyenlítsse ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, sziveskedjék azt a mellékelt portmentes válasszeboríték felhasználásával visszaküldeni oda, ahonét érkezett. Az államsorsjáték jótékonycélú szolgálat, s aki a megtartani nem kíván sorsjegyet nem küldi vissza, a jótékonycélú károsítja meg. A sorsjegyek visszaküldése díjtalan.

Németországban magyar hadifoglyokat kiválogató bizottság működik

V Nemškoj dela komišija, koja zbira magjarske zaroblenike

A honvédelmi miniszter tájékoztatja a jugoszláv hadseregből német fogságba jutott és onnan még haza nem lért magyar vonatkozású hadifoglyok hozzátartozóit, hogy a visszazsuzartett magyar területen lakó hadifoglyok hazahozatala céljából Németországban július óta magyar hadifoglyokat kiválogató bizottság működik, amely eddig körülbelül 6000 magyar vonatkozású jugoszláv hadifoglyot szállított haza Németországából.

Minden remény megvan arra, hogy a még Németországban levő magyar hadifoglyok is még ez év folyamán hazakerülnek.

A honvédelmi miniszter felszólítja a még haza nem tért magyar hadifoglyok hozzátartozóit, hogy amennyiben eddig nem kérték hozzátartozóik hazaszállítását, a hazaszállítandó hadifoglyok alábbi adatait levezetőlapon minden hozzáfűzés nélkül közöljék a honvédelmi minisztérium XXI. osztályával (Budapest, V., Falk Miksa-utca 9.): a hadifogly neve, rendfokozata, polgári állása, születési ideje és helye, vallása, nemzetisége, lakóhelye, fogolytábor száma, a feladó (kérelmező) ne-

ve és lakása. A magyar vonatkozású hadifoglyok hazaszállításáról a magyar állam gondoskodik.

Honvedski minister daje na glas familijam, koje imaju zaroblenike, šteri su z jugoslavenske vojske došli v nemško zarobleništvu, a spadaju pod magjarsku i još nesu dimo došli, da sbog sih onih zaroblenikov, koji spadaju v nazaj zete kraje, dela v nemškoj, još od julijusa magjarska komišija, koja zbira zaroblenike i koja je već dimo spravila z Nemške do 6000 zaroblenikov, koji spadaju pod Magjarsku.

Ali prek sega toga imamo puno vufanje, kaj bodo joj le tos si magjarski zarobleniki, koji su v Nemškoj dimo došli.

Honvedski minister opomene se one, koji imaju zaroblenike, či su do ve ne molbe dali, naj pišeju jenu kartu na atres: *Honvédelmi Minisztérium XXI. osztály Budapest V. Falk Miksa utca 9. ovo: Ime zaroblenika, sarža, civilni status, mesto stanovanja, broj lagera, broj zaroblenika, ime i adres onoga koji prosi.*

Za dimo spravit magjarske zaroblenike bo se magjarska država brigala.

Kinevezték Zala vármegye mezőgazdasági bizottságának muraközi tagjait

A m. kir. földművelésügyi miniszter Zala vármegye visszaszolgált területéről, Muraközről és Alsólendvánról a következőket nevezte ki a vármegyei mezőgazdasági bizottság tagjaivá:

Rendes tagok: I. Horváth Ignác Adorjánfalva, Gerencsér József Völgyfalu, Guba Ferenc Belatiné Pálffy Vendél Csáklornya, Novák József Drávanagyfalu, Bágusz Lukács Muracsány, II. Liszjak József Alsódomboru, Perkó János Ferták, Dodek Pál Belica, Lapos Pál Muraszilvágy, Ifj. Mericsnyák István Bakónak, Tóth József Lendvavidég, III. Zserdin Iván Alsóendva, Kelem József Murabeszterce, Vidéc József Felsőmihályfalva, Szabó Károly Légrad, Tomasek János Damás, Gasparics Antal Drávaegyháza, IV. Kősz János Ferták, Horváth József Dékánfalva, Ifj. Csivék Pál Tűskeszénygyörgy, Kosák István Belica, Hunyadi János Drávanagyfalu, Gönczy Lajos Lendvavásárhely, V. Vuk Mihály Cseh aka, Antonovics Ignác Csáklornya, Tihanyi Mihály Csáklornya, Morandini Marián Szentilona, Lovrecz József molnár Héltézér, Mráz László Szécsenizentászló.

Pótlagok: I. Horváth József Drávaollár, Kovács Ferenc Murakirály, Novák Ferenc Drávavásárhely, Kovács Mihály Lendvalakos, Novák József Miksavár, Szalonya István Muravid, Luthár József Zorkoháza, Novák János Muraujfalva, Novák Gábor Dráva, diós, Damis Imre Nyirvölgy, Skáfar Ferenc Kismagyarod, Kolarics Antal Haraslyán, Premus György Murasiklós, Novák József Bocskaihegy, Horváth Márton Cserföld, Torma Pál Lendvavásárhely, Kőrmencez István Muraszentmária, Biligács József Kolor Bejovics József Zalaújvár, Bálint Tamás Drávafüved, Murai Róbert Vízszentgyörgy, Novák Ferenc Szászkó, Lajos Márton Szentmargithegy, Czár Lajos Lendvavásárhely.

Gazdatiszt csupán egy van: Vogler György Belatiné, VI. kurtána.

Vitéz gróf Teleki Béla főispán a

csáktornyai járás községi és járási mezőgazdasági bizottságának tagjaivá a következőket nevezte ki:

Rendes tagok: I. Csáktornya, I. Pálfi Vendél, Poszmodi István H. Soltics István, Zsarkovics Flórián, III. Vuesics György, Tkálcséz József, IV. — V. Antonovics Ignác, Tihanyi Mihály: Hivatalból tagok: Korénsy Endre vezető jegyző, Pecsornik Ottó községi bíró, Pótlagok: Kolmanics Fülöp, Szever Elek, Mavrek Elek, Verbanecz Iván, Kovács István Gábrca József.

2. Drávavásárhely: I. Goricsánecz Ferenc D., Novák Ferenc D., II. Kressinger György D., Novák József D., III. Posztaev András D., Tomasics Antal D. Hivatalból tagok: Benkó János körgyörgy, Kressinger György községi bíró Drávavásárhely, Bitanovics Imre községi bíró Drávaóhid, Kucsics urbéri birtokossági elnök Drávavásárhely, Pótlagok: Gasparlin Ferenc Drávaóhid, Ferlin Antal D. (Pusztafa), Braniovics Imre Drávaóhid, Leszak György D. (Pusztafa), Leszinger Ferenc D. (Pusztafa), Brtkó Ferenc D.

3. Rendes tagok: Hermetn István B., Haecsek István M., II. Dodek Pál B., Szever Balázs B., III. Szécsán Péter M., Vinkovics Pál B., IV. Kosák Pál plébános B. Hivatalból tagok: Kisfaludi Gyula körgyörgy, Dodek Pál községi bíró Belica, Novák György községi bíró Muragárdony, Pótlagok: Novák György Muragárdony, Magdalenics Balázs D., Baksz János M., Baksa Flórián M., Kovácsics Pál B., Huszka Flórián M.

4. Bóltornya. Rendes tagok: I. Krizsanez György B., Derk György Alsóterenciafa, II. Cerovec Bálint Alsóterenciafa, Lapos Pál Muraszilvágy, III. Santek István B., Vranicsics József Muraszilvágy. Hivatalból tagok: Körgyörgy jelenleg nincs, Hrupics Ferenc községi bíró Bóltornya, Tuzsár György községi bíró Muraszilvágy, Glavina Mihály községi bíró Alsóterenciafa, Pótlagok: Hrupics Ferenc

FEKETE MARGIT
köpeny-,
női- és gyermekruha
szalon
Salon za kapute i
oprave za žene i decu
NAGYKANIZSA
Hunyady-utca 7. szám.

B., Szlámes József Muraszilvágy, Horváth Pál Alsóterenciafa, Murkovic Rémus B., Jurisága Mihály Alsóterenciafa, Szersán Jakab B.

5. Csáklornya-vidék. Rendes tagok: I. Toplek János Szászkó 110 h. sz., Szabol János Drávazsentiván, II. Magdalenics János Zalaújvár, Vurucics József Szentilona, III. Korunek István Drávazsentiván, Juricsán István Zalaújvár, IV. Bejovics József Zalaújvár, Novák Ferenc Szászkó, V. Morandini Marián Szentilona. Hivatalból tagok: Kákósy Győző körgyörgy, Bujanics József községi bíró Drávazsentiván, Novák Ferenc községi bíró Zalaújvár, Kolarics Pál községi bíró Szászkó, Okresa Balázs községi bíró Szentilona, Pótlagok: Miholics György Szászkó, Kólcák János Szentilona, Juricsán György Zalaújvár, Novák Jakab Drávazsentiván, Kupéc István Drávazsentiván, Tkálcséz Ania Szászkó 80 h. sz.

6. Drávanagyfalu. Rendes tagok: I. Novák József D., Jaucics József Tótfalu, II. Horváth István Zrínyiifalu, Zsezsnyák Rókus Tótfalu, III. Kovács Balázs D., Mózes Ferenc Tótfalu, IV. Hunyadi János. Hivatalból tagok: Kreffly Gyula körgyörgy, Macesek András községi bíró Drávanagyfalu, Horváth Vida községi bíró Tótfalu, Bobsa György községi bíró Zrínyiifalu. Pótlagok: Szabo Pál Tótfalu, Kórcse Mátyas Zrínyiifalu, Kozjak József Drávanagyfalu, Siefny Márton Drávanagyfalu, Vidovics János D., Tkálcséz György Nagyfalu.

A kinevezett tagok névsorának közzétételét következő számbunkban folytatjuk.

UJVIDÉKEN

a földbirtokpolitika eredményes biztosítására Bánfy Dániel báró földművelésügyi miniszter külön földbirtokpolitikai kirendeltséget állított fel.

Minister, baron Bánfy Dániel je postavl komišiju za rezdenje zemel, kaj bodo pravično rezdenle.

KOMÁROM

város meleg és bensőséges ünnepség keretében ünnepelte meg felszabadulásának harmadik évfordulóját. A diszközgyűlésen elhatározták, hogy emlékléblával jelölik meg a helyet, ahol a magyar honvédség küldöttsége átvette a várost a cseh hadsereg tisztjeitől.

Z velkom paradom so svetili tretji pot den oslobodjenja. Na paradnoj sesiji su zrekli, kaj bodo deli kamenatu tablu na ono mesto, de so magjarski honvedj prek zeli varaša od čeških oficirov.

**UTFÁSÍTÁSA,
PARKOSÍTÁSA!**
Bignonia, Piroselevelű bükk, Celtis, Corylus colurna, pirosvirágú gesztenye, Gingko-biloba, Gömbakac, Jegenyefűgyök, Juglans nigra, juhárak : : Acer neg. fol. var. Gömbjuhár, Schwedleri : : Hars, Nyír, Platán, Pr. pissardii, Triloba : : nagyon olcsón: akác, kőris, nyár, szil. : : Fenyők, gyümölcsfák nagy választékban.
Kolouch iskola, Szeged

Hírek a magyar vidékről

Vesti z magjarskih krajov.

ASZOD

község a világháborúban elesett 96 és a jelenlegi háborúban elesett 3 hős halottja emlékeztetése emelt emlékművét József főherceg tábornagy avatva fel.

Grad je podigel spomenik za junake i to sa 96 onih, koji su opali v svetskom taboru i sa tri one koji su ve opali. Pre posvećenju je bil poleg József Főherceg maršal i on je govora držal

KAPOSVÁROTT

széleskörű vizsgálatot tartottak és a detektívek az egyik zsidó kereskedő házánál a malmokban több mázsa mákot találtak. Más helyeken két mázsa borsó, bab és lenese és 30 ezer doboz gyufa került elő. Az árukat elkobozták, a rejtegetőket megbüntetik.

Bila je velka istraga, pak su detektivi pre jenom židovu našli v posteli više vreć maku, na drugom mestu dva metra grašca, bažola i leću i 30.000 škatul šibic. Robu su zaplenili, a skrivače pod istragu deli.

DEBRECENBEN

a kereskedők elhatározták, hogy összefognak és felveszik a harcot az ádrágítók ellen. Segíteni akarnak a közellátás irányítóinak nehéz munkájukban.

Trgovci su zrekli kaj bodo skup držali i borili se proti nabijačov cen. Očeju vlastima biti na pomoć u njihovom teškom poslu.

KOLOZSVAR

fényes ünnepség keretében nyitotta meg a huszonkét éve bezárt Nemzeti Színházat. A megnyitó díszelőadáson a Kormányszót Hóman Bálint dr. valás és közoktatásügyi miniszter képviselte. Jelen volt rajta kívül a kormány több tagja is.

Z velkom paradom so otpli kazališče, štero je bilo 22 leti zaprto. Na paradnoj predstavi je minister Hóman Bálint zastupal gospona Guvernera. Zvun njega je bilo tam i više ministrov.

UNGVÁR

felszabadulásának évfordulóján avatta fel országgazdálóját. Az ünnepségen Cselényi Pál országgyűlési képviselő mondott ünnepi beszédet.

Na den oslobodjenja su posvetili orsačku zastavu. Paradni govor je držal oblegat Cselényi Pál.

PECS

város felállította közművelődési könyvtárát, amely már is többezer kötet könyvből áll. Igazgatóvá dr. Weöres Sándort, a kitűnő fiatal költőt nevezték ki.

Varaš je postavil velku knjižnicu za narod, već ve ima par jecer knjig. Za direktora su postavili mladoga pesnika Dr. Weöres Sándora.

A csáktornyai iskolás ifjuság szent Imre herceg ünnepélye

Meghaló keretek között tartotta meg városunk lelkes iskolás ifjusága szent Imre magyar királyi herceg, a keresztény katolikus ifjuság égi pártfogójának ezidei ünnepét.

November 5-én, szerdán reggel nyolc óraker az összes iskolák növendékei zárt sorokban vettek részt a közös szentmisén, amelyet dr. P. Horváth Athanáz ferences hittanár mondott, aki legujabban a polgári, kereskedelmi és iparisiskolákban tanítja a hittant.

Szentmise alatt a növendékek szentáldozáshoz járultak, amit a magyar hazáért, a magyar ifjuságért és az orosz fronton küzdő katonákért ajánlottak fel.

Majd az ifjuság ünnepélyes felajánlása következett. Szent Imre herceg oltalmába. A felajánló imát az oltár lépcsőjénél az összesek nevében magyar nyelven egy fiú és muraközi nyelven egy leány mondta. A magyar himnusz eléneklésével végződött az ünnep templomi része.

Az ifjuság égi pátronusának emlékére az új hittanár minden egyes növendékének magyar imakönyvet adott ajándékba, amit ezek kitörő örömmel és lelkesedéssel fogadtak. Bizonyítja ezt az a körülmény is, hogy a magyar szövegnek muraközi nyelven történt elmagyarázása és egy-két próba után pompásan énekeltek a szép magyar egyházi énekeket. Kerek ötszáz közös imakönyvet osztottak szét az ifjuság között. A közös ima- és énekszöveg együttes használata ezután még kedvesebbé, vonzóbbá és ünnepélyesebbé teszi majd ifjusági istentiszteleteinket.

Deaki našega varaša su pobozno svetili imendan svetoga Imbre, magjarskoga kraljevskoga hercega, koji je nebeski patron kršćanske katoličke mlajšine.

Novembra 5-ga, v jutro ob 8 vuri su deaki sih škol skupa bili pre sveti meši, koju je služil Pater dr. Horvath Athanasz, franciškanski kataket, koji ve noveše vreme vuči deake v trgovačkoj, purgarskoj i inuškoj školi.

Za vreme svete meše su deaki dobili svetu pričest, koju su alduvali za magjarsku domovinu, za magjarsku mlajšiu i za soldate, koji se teško boriju na ruskoj fronti.

Za tem je došla molitva, s kojom su deaki prosili svetoga Imbru hercega, da njih zeme v obranu. Tu molitvu je za se, pred oltarom na štengaj klečec emolil magjarski jeden dečko, a po medjimurskom jeziku jedna puca. Zatim su popevali Himnusa i stem je cirkvena parada bila gotova.

Za spomen na nebeskoga patrona je novi kataket dal sakomu deaku jednu magjarsku molitvenu knigu, koje su deaki z velkim veseljem prijeli. To se vidi i iz toga, da njim je kataket magjarske cirkvene popevke po medjimurski rezolnačili jempot-dvaput su probali, već su si dobro popevali te lepe magjarske cirkvene popevke. Rano 500 knig su rezdelili med deake. Ve da bodo deca snalaskup moliti i popevati, bodo te deačke meše još puno lepše.

MAGYAR TANÍTÓ

Utunk és célunk

A feladat, amelyre vállalkoztunk, nem könnyű. Ezt senki sem mondta, és ezzel mi sem állhatjuk magunkat. Akár a csonkaszaból, annak bármelyik iskolájától, akár a tanítóképző padjaiból kerültél is oda Muraközbe, kedves Magyar Tanítótestvérem, lépten-nyomon tapasztalhattad, hogy eddigi módszeredet, vagy a képezőben tanult pedagógiai elveket itt nem tudod úgy alkalmazni, a hogy megszoktad, vagy ahogy elképzelted.

Nem pedig azért, mert a kezdet alá került kis muraközi gyerekek idegen ország nyelvét tanulták és nem értik szavadat. Bizony, így aztán kétszeres türelem kell ahhoz, hogy megnyithasd előttük az írás, olvasás és számolás tudományának varázsos kapuját. De nagy utat kellett tenni addig is, míg e kapukhoz eljuthattál. A kívülállók nem is tudhatják milyen nagy munkát végeztél eddig is és igazán további munkádat sem tudják értékelni.

De a Magyar Tanító nem is várja, hogy külön elismerésben részesüljön. Mi, akik idejöttünk e visszatért áldott magyar földre, jól tudjuk, hogy nagy és szent hivatást teljesítünk. De tudjuk azt is, hogy ha meg akarunk felelni feladatunknak, keményen, egész szízzel, egész lélekkel és minden lelkesedéssel, igazi magyar tanítói akaráttal kell dolgoznunk. S bizonyára nem lesz közlünk egy sem, aki meghátrál és megfutamodik a feladat elől.

Nem lehet meghátráló magyar tanító, mert ez a feladat amilyen nehéz, olyan szép és az elért eredmény önmagában is lelkesítő, ha szízzel és lélekkel végezzük a tanítást.

Az anyag jó, sőt helyenkint kitűnő. A jól végzett munka nem marad eredmény nélkül. Rajtunk áll, milyen eredményt tudunk majd elérni és felmutatni.

dunk majd elérni és felmutatni.

S ha úgy érezzük, hogy nehéz a feladat, gondoljunk mindig arra, hogy mi tanítjuk meg ezt a felnövő új muraközi növendéket magyar szóra, magyar imádságra, magyar gondolkodásra. Minap is elnéztem, milyen lelkes odaadással tanulják növendékeink a Miatyánkot, hogy szüresölik e fiatal kis magyarok a magyar szót, mint tárgyak ki fogékony kis lelküket a magyar imádság előtt s bizony — megvallom — könnyes lett a szemem és nagyon megérintett mit jelent itt, e visszatért földön, magyar tanítónak lenni. Megérintett és úgy éreztem, hogy már ezért a felemelő magasztos érzésért érdemes volt ide eljönni magyar tanítónak. Érdemes vállalni minden nehézséget és érdemes résztvenni abban a nagy nemzetépítő munkában, amelynek harcos munkása kell, hogy legyen — minden muraközi Tanítótestvérem.

Graf Ernő

Hitoktatói kinevezések

Postavili su katekete.

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter P. Muray Frigyes a csáktornyai áll. tanítóképezdéhez, dr. P. Horváth Athanáz az ugyanilyen áll. kereskedelmi közép, az áll. polg. fiú- és leány-, és P. Fekete Géza az áll. elemi népiskolához hitoktatókká kinevezte. Nevezett tanerők állásaikat már el is foglalták.

M. kr. minister za veru i škole je postavil P. Muray Frigyesa k čakovskoj preparandiji, Dr. P. Horvát Atanaza k srednjoj trgovačkoj, purgarskoj i inuškoj školi i P. Fekete Gezu k narodnoj školi v Čakovcu za katekete.

Si tri navučitelni vere već su zavzeli svoja mesta.

Sport

Kaposvári Rákóczi — CsSK 1:0 (0:0)

Mindenre alkalmas volt a két csapat bajnoki találkozója, csak a labdarugás szép sportjának megkedveltetésére nem. Csapkodás, általános durvaság jellemezte mindkét oldalról a játékot és egyik csapat sem mutatta meg, hogy egyáltalán ért a labdarugáshoz. De minket sokkal kevésbé érdekelnek a kaposváriak, mint a helybeliek. Bár a vendégek megérdemelten győztek, sőt nagyobb arányú győzelmet is megérdemelték volna, mert azt a kevés kis játékot, ami elvélte feltűnt a pályán, ők mutatták. A bajnoki idény kezdete óta figyeltük a CsSK-t és megállapítottuk, hogy bár a csapatban jó játékosok vannak, olyan belső bajok örlik fel az erőket, amelyek előbb-utóbb lezüllesztik az egyesületet. És igazunk lett. A széthúzás, a fegyelmezatlenség már is

odajuttatta a CsSK-t, hogy nem tud megnyerni egy hazai mérkőzést sem. Egyáltalán gyakorolnak néha a játékosok? Van valaki, akinek az irányítását, utmutatását elfogadják? Hiszen egyetlen biztos átadás, egyetlen szögzövevény nem volt a játékok alatt. Lövésekről ne is beszéljünk! Rendszer, összjáték: teljesen ismeretlen fogalmak a játékosok előtt. Az ellenfélnek egyetlen játékosát nem fedezték, úgy járhattak-kelhetek a pályán, ahogy akartak. A csatlársort nem is lehetett megtálatni, a szélsők, akiknek akkor is elől lett volna a helyük, amikor a védelem beszorult, eltűntek és a véletlen előrevágott labda nem talált emberre. De hosszú lenne felsorolni a hibák tömegét. Egvet ajánlunk csak. Azonnal átszervezni az egész csapatot és fegyelmet teremteni.

Azután mindent előlről kezdeni, aki pedig nem akar a vezetőségnek engedelmessé, azt tekinet nélkül mindenre, kéréletlenül kitenni a csapatból.

Es még valamit a mérkőzésel kapcsolatban. A durvaságban előljártak a helybeliek és szidták a bírót, mert a csapat rossz volt. Holott a bíró mindig az ő javukra tévedett. Például annál a tizenegyesnél is. A közönségnek pedig csak annyit: ha nem viselkedik fegyelmezettebben, a Szövetség letiltja a pályát és Csáktornyan nem játszhat többé a csapat. Szabályok vannak erre.

Egy nemes adakozás

Jeden plemeniti darovatel

A csáktornyai járás főszolgabirája 150 P-t juttatott el szerkesztőségünkbe a Főméltóságú Asszony segély-mozgalmára. A kiserő levél szerint a jelentős összeget dr. Ságghváry Iván szolgabiró ajánlotta fel a nemes célra. A 150 pengőt tiszteletdíjként ajánlották fel dr. Ságghvárynak szolgálati beosztásán felül elvégzett külön munkájáért. Ő ezt a jutalmazást — ama tiszteletreméltó ok alapján, hogy a közért végzett többletmunkájáért nem vár jutalmat — nem tartotta meg, hanem nemes elhatározással felajánlotta a Főméltóságú Asszony akciójára.

Čakovski kotarski poglavar (főszolgabiró) nam je poslal 150 pengő za pomočnu akciju Preuzvišene Gospe Guvernerke. Kak nam v listu piše, to svotu je dal dr. Ságghváry Ivan kotarski podpoglavar (szolgabiró) za te plemeniti posel. Dr. Ságghváry je te peneze dobil kakti eksternu plaču, za ekstra zvršeni posel, prek svoje službe. On to svoju eksternu plaču ne je zel za sebe, kajti veli, da za ono, kaj dela za narod, neče dobiti eksternu plaču, pak je te peneze plemenito alduval za pomoč soldatam, koju deli Preuzvišena Gospa Guvernerka.

KERESKEDŐ, ÜZLETEMBER, IPAROS

nem nélkülözheti a hirdetés.

**Akít többen ismernek,
többen keresnek!**

**Hirdessen lapunkban
és egész Muraköz ismerni fogja!**

Keretes hirdetések ára:
milliméter soronként 10 fillér.

Film • Színház Uj hold

Az amerikai film híres énekespárja ismét élménnyé, magasabbrendű szórakozássá varázsolja az egyébként nem is látványosan jó mesét. Jeanette Mac Donald simogató, tiszta szopránja úgy hajladoz, elringat, mint a pacsirta dala. De még róla is elfelejtkezünk, ha megszólal Eddy Nelson meleg, szivbelopódzó baritonja és elragadja az embert egy szebb, tisztultabb világba. Micsoda hang és micsoda művésze a hangnak! Ugy bánik ez a férfi a hangjával, mint az avatott szobrász a lágy agyaggal, vagy mint az édesanya legkedvesebb szülőltjével. Gyönyörű hangverseny az egész film, amelynél a keret szinte mellékes és észre sem vesszük, hogy itt-ott fogytékosságok vannak, hogy a jelmezekben és a beállításban néha kis anakronizmus van. Semmi nem fontos itt, csak a dal, az ének, a csodálatos muzsika, mely dől a két énekes ajkáról. A zene kedvelőinek esemege lesz a film.

Balkezes angyal

A külföldet megjárt Tabódy Klári lenne a film fő vonzóereje, azonban Jávor Pál kedves betyárkodása, temperamentumos játéka és Mály Gerő faragott humorra legalább olyan értékesek, mint az ő ostobasága pipiskedése. Mindent összevéve kitűnő szórakozást, harsogóan vidám másfél órát jelent a játék, ami a mai világban nem is megvetendő. Hálásak vagyunk mindenkinek, aki felderíteni, rejtve tartani tud bennünket, mert ezzel ma sokkal többet ad, mint bármi mással. A »Balkezes angyal« sutaságában pedig torlódnak a helyzetkomikumok és fel sem tudunk lélegzeni a kacagástól.

Mozik műsora.

Union Mozi: Uj hold. Főszereplők. Jeanette Mac Donald és Eddy Nelson.

Csáktornyai Mozi: Balkezes Angyal. Főszereplők: Tabódy Klári, Jávor Pál és Mály Gerő.

KECSKEMÉT

kegyelettel ünnepelte meg nagy fiának, Katona József, a Bánk Bán halhatatlan költője születésének 150. évfordulóját.

Z velkom paradom su posvetili 150 letni den smrti velkoga pesnika Katona Józsefa, koji je napisal operu Bánk Bán.

KÖZGAZDASÁG

Amit tudni kell a burgonya téli eltartásáról

Kak je treba krompera pospravlati

Minél nedvesebb az időjárás, annál nehezebb a burgonya elrakása. Gazdáink néhol kutszerű, mély vermet ásnaak, de ez nem jó. Az altalajviz könnyen eléri. Ha sok burgonya van magasan egymás felett, a benne levő párák nem tudnak belőle ellávozni és megkezdődik a romlás.

Pincében a legjobb a burgonyát eltenni, ha van jól száraz pincénk. Itt se tegyük szűk helyre, magasan egymásra. A burgonyának a pincében is szellőződnie kell. Ezért, ha nagyobb mennyiséget raktározunk el pincében, úgy lécekből rekeszeket készítsünk s közben keskeny utat hagyunk. Kiválla a ne legébb pincében a burgonya felmelegszik és könnyen rohad.

A burgonya azt szereti, ha telen 3 és 7 Celsius fok közötti hőmérsékleten tartjuk. Pincében inkább melegebb van, tehát ha kint fagy nincsen, nyissuk ki a pince ablakait. Hőmérő ma már nem kerül sokba, ajánlatos, ha a gazda vesz egyet. Fagyponat alatt egy fokkal a burgonya már megfagy. 10 Celsius meleg felett pedig a rohadás veszélye fenyegeti.

Ha nincs pincénk, ugy a burgonyát vagy sekély veremben, vagy prizmában tartjuk el. Sekély veremléssel csak kisebb mennyiségű burgonyát szelünk elteni, ugy 10—12 zsákkal. 150 centiméter széles, koralaku gödről ásunk 75 centiméter mélyre.

Prizmázással nagyobb mennyiségeket teszünk el. A prizmát 1 méter 25 centiméternél szélesebbre és egy méternél magasabbra nem célszerű rakni, mert a burgonya könnyen felmelegedhet. Helyes, ha a prizmát nem a föld színén, hanem 20—30 centiméternél a földbelsőszelvénye rakjuk össze. Így szaporább a munka, nem omlik a rakás könnyen össze. A burgonyát a levegő jól átjárja. A burgonya akkor is jól áll el, ha az összerakás után nem földdelük el azonnal. Néhány napig földellenül hagyjuk. Ha esőre hajlik az idő, szalmával betakarjuk. Ezt a nedves szalmát befordelés előtt le kell venni. Legjobb volna az elföldelést közvetlenül a burgonyára tenni, földből-földbe kerüljön. De így felnyitáskor nem marad tiszta a burgonya, sáros, földes lesz. Ezért először szalmát teszünk a burgonyára, de csak keveset és teljesen szárazat.

A földelést először csak 15 centiméter vastagon végezzük. Ha erősebb fagyok jönnek, hideg vidéken 80—90 centiméter vastag földréteg kellene a burgonyaprizmára. Ez sok munkát ad. Ezért ha már 20—25 centiméter vastag földet ráhánytunk a prizmára, jó vastag szalma, vagy törekburkolást adunk rá. Erre ismét 20—25 centiméter vastagon földet teszünk.

Amikor tavasz felé — vagy közben — enyhébb az idő, a földtakarót ne huzzuk le, mert a prizmában a burgonya felmelegszik és csirázásnak indul. A földet csak akkor huzzuk le, ha a burgonyát már fel akarjuk használni.

Cim je mokrše vreme, stem je teži krompera pospraviti. Naši gospodari negdi kopaju grabe globoke kak zdenec, ali to neje dobro. Lehko ga voda dostigne. Ci je čuda krompera, jeden ober drugoga, onda se nemre dunstati, pak zagnjili.

Najbole je krompera v pivnicu deti, ako imamo dobro suhu pivnicu. I tu je ne smeti krompera sklasti na tesno mesto i na visoko. Kromper se mora i v pivnici lufatati. Zato ako denemo v pivnicu več krompera, onda ga treba z letvami na kaste razdeliti i med njimi pota ostaviti. Prem v topli pivnici se kromper lehko stopi i onda zagnjili.

Za kromper je najbole, ako v zimi ima toplote 3—7 C. V pivnici je navek topleše. Pak zato, ako vuni ne zmrzavle, treba je pivnici obloke otpreti. Termometer denes več ne košta čuda, pak bi dobro bilo, ako bi saki gazda imel. Jen graduš pod nulom i kromper se več zmrzne, a či je 10 gradušov topline onda več gnjili.

Či nemamo pivnicu, onda je najbole krompera deti v plitve grabe ili v kupe. V plitve grabe denemo samo menje krompera, tak do 10—12 vreč. Graba mora biti tak do 150 cm. Široka i do 75 cm. globoka.

V kupe moči več kromper deti. Kupe neje dobro složiti širše od 125 m. i višeše od metra, kajti se kromper lehko zgreje. Dobro je, ako kupe ne složimo mam na zemlu, nego tak do 20—25 cm. globok v zemlu. Tak se fletne dela i kup se nabo zrušil, a kromper se dobro lufata. I to je dobro, ako se kromper mam ne pokrije, nego par dni ostavi na lufni. Ako se k dežju ravna, treba ga slamom pokriti, a predi, kak se za-

kopa, to mokru slamu doli zetli. Najbole bi bilo krompera z zemle v zemlu deti, ali onda bo jako blaten, da se odkopa. Zato treba deti slamu na kromper, ali samo malo i čisto suhu.

Zemlu treba nametati najpredi samo 15 cm. debelu. Ako dojde jaka sima, de su bole mrzli kraji, treba je zemle i do 80—90 cm. debele. To je preveč posla, pak je zato treba na zemlu, 20—25 cm. debelu, deti slamu ili kuruzinje i na to pak zemlu 20—25 cm. debelu.

Na protuletje, či je bolše vreme, ne smeti mam zemlu doli zgrnuti, kajti bi se kromper stopil i mam bi tiral, nego onda je treba zemlu zgrnuti, da krompera kanimo nucat.

Hirdetmény.

A muraszombati m. kir. állami kereskedelmi középiskolában a beiratások az I., II. és III. osztályban 1941. november hó 10-én és 11-én 8 h-tól 12 h-ig tartatnak meg.

Az I. osztályba felvételik aki polgári iskola, vagy gimnázium IV. osztályát akár a volt jogszólav királyság területén, akár Magyarország területén sikeresen elvégezte. A korhatár a be nem töltött 18. év. A magasabb osztályokba való felvételénél a tanulók korhatára az I. osztályokra nézve megállapított korhatárhoz igazodik.

A felvételnél be kell mutatni a tanuló születési anyakönyvi kivonatát, vagy keresztlevelét, az előző tanulmányok elvégzéséről szóló bizonyítványát, illetleg értesítőjét. A beiratási díj 9 P 30 fillér. A tandíj 100 P. Szegény és jó tanulók tandíjkedvezményben részesülnek.

Muraszombat, 1941. november hó 4-én.
Igazgatóság.

Hirdetmény. — Oglas.

Alsódomboru község tulajdonát képező nagyvendéglőt és mérsárszektet, valamint az u. n. malomkoesmát 1941. november 23-án d. u. 4 órakor a községháznál tartandó nyilvános árverésen 6 évre bérbeadjuk. Feltételek a jegyzői iródban megdudhatók.

Alsódomboru, 1941. november 10.
Községi előljáróság.

Općinsko poglavarstvo bo 1941. leta, novembra 23.-ga ob 4 vuri popoldan na icaicaciji dalo vun z rende svojlu velku krčmu, mesnicu i melinsku krčmu i to na šest let.

Pitali moči v općinski kancelariji.
Općinsko poglavarstvo.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetéseket díja szavankint 10 fillér. A vastagon nyomott szövegeket számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Alkalmazottat keres? Az apróhirdetes biztosan segít. Mindenki olvassa

Eladó holmija, kiadó lakása van? Tegyen be lapunkba egy apróhirdetést és biztosan eredménye lesz.

Lakást keres? Hirdessen apróhirdetéseink között és biztosan talál. Cim: Horthy Miklós-tér 13. »Muraköz« kiadóhivatala.

Állásba akar jutni? Lapunkon keresztül elhelyezkedhet, ha hirdet nálnak. Cim: »Muraköz« kiadóhivatala, Horthy Miklós-tér 13.

Felélős szerkesztő: Dr. Szabad Lajos.
Felélős kiadó: Pecsoarnik Ottó.

Kiadja a »Muraközi Katolikus Könyvnyomda, Könyvtáraszt, Papír- és könyvkereskedés« Csáktornyai.

Nyomta: Közgazdasági RT. Nagykanizsa.
Nyomdaiért felet: Zalai Károly.

Kühne Mezőgazdasági Gépgyár R.-T.

nagykanizsai és muraközi lerakata és képviselote.

Katoricamorzoalók, darálóok, szecskavágók, répvágók, takarmányfűllesztők, ekék, boronák, kapáló, kaszáló, arató, vetőgépek stb. mezőgazdasági gépek lerakata.

Telofon: 595. Samu Lajos Nagykanizsa. Király-utca 28.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal